

refus 15.
észet
AL
házban:
közönség a
lőtt Minden
tani magá-
perial vala-
asztároknak
van, hogy
öl sem sza-
a jelentke-
asztár a je-
9-ig perma-
az pénztá-
közönségnek
gyekért.
sainak sor-
n:
kor.
r.
etlen hely a
ahol meg a
em emelik
b jegy 40
ákban pon-
szamaradni
nem lehet.
müsora:
elspiel.
árom és fél
piel és Ka-
madge, Gil-
ár, Barbara
esen 19 fel-
és 20 lej.
or és 9-kor:
ajos óriási
plők: Pola
e Segmann.
matóg 15 és
9-kor: Hotel
9-kor: Hotel
mán Opera
llivannal.
ermekező-
ny.
berg.
John Sul-
ullivan fel
Sullivan
Gyermek-

SZEFRESZTOSÉG TELÉFON
Ejeli telefon (16 NARAJZ)
KIADÓHIVATAL
Str. Baron
ELŐFIZETESI ADÓ
Egy 1.00
Hét 7.00
Hónap 110.00
X. évfolyam * 52. szám

1929 Március 16 Szombat
* 689 év II. Adár 4 *

Ára 5 lej

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

A Keren Hajjeszód
épití az országot!

Aldozatok örvendő szív-
vel az ujjászülető Palesz-
tina oltarán!

Több adó, kevesebb jövedelem

Amikor a kormány felemelte a dohány-
termékek árát, mindjárt tudtuk hogy nem
lesz jó vége ennek a dolognak. A monopól
termékek árának emelésével az állam jö-
vedelmét akarta fokozni a kormány és
igazán nem volt nehéz megjósolni, hogy
a gyakorlatban homlokegyenest az ellen-
kező eredményt fogjuk elérni. A jóslat be-
is vált, a monopól vezérigazgatóság máris
érzi, hogy a dohánytermékekből befolyó
jövedelem nemhogy gyarapodást, de erős
csökkenést mutat és meglehetősen idege-
sen reagál erre a részéről nem várt ered-
ményre.

Illetékes helyen megállapítják, hogy az
ország tele van csempészeigazgatással,
azonkívül belföldön néhány titkos ciga-
retgyár működik, amely a külföldi spe-
cialitások hűveljeit hamisítja, román do-
hányt présel bele, azután princessas, drit-
tesorle és Légie néven hűsálja áruba.
Illetékes helyen nyomatékosan felhívják
az ellenőrző szervek figyelmét a csempé-
szekre és a hamisítókra és szigorú köte-
lességükre teszik, hogy minden lehetsé-
ges eszközzel fojtsák el ezeket az illegális
manipulációkat.

Pedig az illetékes helyen ezúttal megint
rosszul fogták meg a dolgot. Nem az a
baj, hogy nem volna elég ellenőrzés az a
baj, hogy a hirt nem lehet a végsőkig
feszíteni, mert elvesztí rugalmasságát. A
trafik legutóbbi áremelése már valóság-
os lettesítés a csempészesben és a ciga-
rettamisításban, sőt ennél több: felbuj-
tóként szerepel minden illegális termé-
szeti dohányügyben. A csempészes rizi-
kóját csak akkor vállalják, ha az ár és
minőségkülönbség megéri ezt a horribilis
kockázatot. Hogy a trafikárut a kormány
olyan horribilis módon emelte, egyrésztől
rémelt, sőt mi több, rákényszeríti polgá-
rait a görbe utakra, ami nem a legjobb
morális iskola az ország lakossága szá-
mára, másrésztől pedig veszélyezteti sa-
ját bevételi forrásait.

Perse nemcsak a trafikál áll így a
helyzet. Egész halom példát lehetne fel-
sorolni arra, hogyan teszi lönkre az
állam bevételi forrásait. Mióta a szesz-
adót több mint a duplájára emelték fel,
szeszadó címén az eddigi bevételnek még
a fele sem folyik be. Országszerte kicsi-
ben és nagyban gyártják a fekete-szesz
bűg, ahogy külföldről cigarettát csem-
pésznek és belföldi cigarettát hamisíta-
nak. A szeszügyben sem használ a foko-
zott ellenőrzés, amely csak arra jó, hogy
újabb tetemes összegeket emészen meg,
végső fokon azonban csak úgy lehetne
rendet teregetni és az állami bevételek
egyensúlyát helyreállítani, ha a szeszadót
racionális összegben állapítanak meg.

És ugyanez a helyzet a vám, vagy akár
az adókérdésben is. Az egészségtelenül
magas vámok felcsigázzák a csempész-
kedvet, az egészségtelenül magas adók
pedig adóeltitkolásra bujtogatják fel a
törvényt legjobban tisztelő polgárokat.
Amellett, hogy emiatt az ország lakossá-
gának lelkében egy morális züllési fo-
lyamat indul meg, az állam sem találja
meg számításait, mert a görbe utak miatt
kevesebb pénz folyik be adó, vám,

monopól jövedelem és hasonló bevételi
források címén. Amikor az állam észre-
veszi bevételeinek csökkenését, újra az
adópréshoz nyul, amivel a dolgok logikus
következmenyeképen megint csak csök-
kenti jövedelmét.

Annyi kísérlet és annyi próbálkozás
történt már az állami mérleg egyensulyba

hozása érdekében s ezeknek a kísérletek-
nek majdnem kilencven százaléka teljesen
csődöt mondott. Meg kellene most pró-
bálni valami egészen újat. Ha másképen
nem lehet, legalább egy rövid próbaidőre.
Hátha beválik. Le kell szállítani minden
vonalon az állami terheket. Ennek a frap-
páns sakkjátszának egyenesen csodálatos

eredménye lenne. Az ország lakossága
egész biztosan jól járna és megkönnye-
bültten lélegzene fel. Biztosan hisszük,
hogy az állam is jobban járna. Mert akár-
milyen paradoxonnak látszik, mennél
kevesebb adót követelnének az adófizető
polgártól, annál jobban gyarapodna az
állam kasszája.

Pistiner képviselő az amnesztia érdekében interpellált a Kamara mai ülésén

Stanescu liberális képviselő súlyosan inzultálta Mihalache minisztert

(Bucuresti-Bukarest, március 15. Az
Uj Kelet tud.) A parlament ma dél-
utáni ülésén Radulescu szólt fel első-
nek és kérdést intéz Mihai Popovici
penzügyminiszterhez, hogy igaz-e, hogy
a kormány nagy állami munkálatok el-
végzésére egy magáncéggel folytat kon-
cesszióra vonatkozó tárgyalásokat.

Popovici Mihály bejelenti válaszában,
hogy a kormány a Juliu Meiser céggel
valóban folytat tárgyalásokat, de azok
még egészen kezdetlegesek és így nem
nyilatkozhatik róluk. Megnyugtítja a
képviseleket, hogyha a multban törté-
tek is visszaélesek a koncessziók kiadá-
sa körül, az enztől parasztpárti kor-
mány gondoskodni fog arról, hogy a jö-
vőben a koncessziók kiadása csak az ál-
lammal hozzon hasznot.

Marinescu bejelenti, hogy a „Centra-
lá Cooperativelor” egy korszerűsítési
ötmillió kölcsönt adott, ugyanakkor, mi-
dön a parasztság ezrei óhhalállal küz-

denek.

Lucacievici bejelenti a „Liga Agrara”
megalakulását és kéri a kormány támo-
gatását a Liga működéséhez.

Jacobin a magas kamatok ügyében
interpellál és kifogásolja, hogy a pénzü-
gintézetek még mindig nem szállították
le a kamatlábakat.

Pistiner az amnesztia ügyében inter-
pellál. Az ország demokratikus társa-
dalma hónapok óta várja az amnesz-
tiát úgy a katonai, mint a polgári pe-
rekben és a kormány mindaddig még
era nyilatkozott ebben a kérdésben.

Jorga általános derűtlenség közben jegy-
zi meg, hogy a május 10-iki egyesületi
ünnepségek alkalmával el kellene taka-
ritani a piszkot a parlament épületének
környékéről.

Raducanu munkaügyi miniszter be-
terjesztí a kereskedelmi és ipari alkalm-
mazottak betegbiztosításáról szóló ja-
vaslatot, majd áttérnek a napirendre és

százkilencvennégy szavazattöbbséggel
megszavazzák a belföldi adóságok kifizet-
etéséről szóló törvényjavaslatot.

Ezután beterjesztik a szövetségi tör-
vény javaslatát. Elsőnek Fane szólalt
fel, aki dicséri a törvényt.

Mihalache földművelésügyi miniszter
a mult visszatekintéséről beszél. Megáll-
apítja, hogy a liberálisok Muscelmegyé-
ben erőszakkal oszlatták fel a Cooperati-
vívákat.

Stanescu tiltakozik Mihalache állítá-
sai ellen.

Többségi képviselők felurgálnak
padjaikról és hangos kifakadásokkal il-
letik Stanescut, aki egy darabig állja a
vihart, majd elkiáltja magát:

— Mihalache hazudik!

Stanescu közbekiáltására nagy bot-
rány keletkezik, a kormány képviselői
a padokat dőngtetve követelik hogy Sta-
nescu vonja vissza kijelentését.

Teljes erővel megindult a választási agitáció Angliában

London, március 15. A törvényhozó
testületek felosztását politikai körök-
ben május tizedikére várják. A jelölése-
ket valószínűleg huszadikáig kell be-
nyújtani s a szavazás a hónap utolsó
előtti napján, harmincadikán lesz.

A választások közelsége már erősen
érezteteti hatását a politikai életben. Az
alsóház üléseinek látogatottsága rend-
kívüli módon megnőtt s a képviselők
tulnyomó része már kerületeikben
dolgozik. Különösen az új női szava-
zókat akarják megnyerni a hónapok e-
előtti a propagandanyomatványok
özönével árasztják el a vidéki kerülete-
ket.

London, március 15. Angliában a par-
lamenti választásokat május végén fog-
ják megtartani, de a propaganda már
most is élénken folyik és különösen az
angol nők fejtenek ki élénk agitációt.
-Először történik hogy Angliában a nők
éppúgy mint a férfiak, huszonegyedik
éviük betöltése után aktív és passzív vá-
lasztójog fölött rendelkeznek.

Hosszu és küzdelmes előzményei van-
nak ennek a politikai vívmánynak. Kéz-
zelfogható eredményeket a nőmozgalom
amely már 1832-ben állított fel követel-
éseket a nők jogai tekintetében, elő-
ször 1875-ben mutatott fel. Ekkor ugyan
is törvényben mondták ki, hogy a nők
tagjai lehetnek az iskolai tanácsoknak
és kinevezhetők közigazgatási tisztvisé-
lökké. 1888-ban már aktív és passzív

választójoguk volt a falvak előljárósá-
gaiban. Nöket választani lehetett falusi
polgármesterré, bírónak; később, 1894-
ben már hasonló jogok fölött rendel-
keztek a városokban, ahol polgármeste-
rekké is lehetett nőket választani.
1907-ben már a nagyvárosok intézőségé-
ben foglalhatnak helyet. Az angol la-
pok a mostani választások alkalmával
felméltítik, hogy a parlamentben John
Stuart Mill mellett Disraeli, a nagy
zsidó politikus, követelte a nők politikai
egyenjogúsítását. Az asszonyok közül
Mrs. Fawcett és Mrs. Pankhurst küz-
döttek nagy erővel a nők jogaiért.
Pankhurst asszony, a szüfrassetek moz-
galmának történeti alakja volt. Eleinte
memorandumokkal akart célt érni, de
mikor látta, hogy a parlament halogató
tendenciája miatt a nőmozgalom nem
jut előbbre, a terror eszközehez fordult.
Politikusok ablakait verték be, össze-
tűztek a rendőrséggel, fölégették nyílt
uccán a reakciós lapokat és amikor kö-
zülők számosakat letartóztattak, a bört-
önben éhségsztrájkot folytattak és ál-
landóan ébrentartották a közvéleményt
ügük mellett. A háboruban be kellett
szüntetni a szüfrassetek működését, de
ugyanakkor az asszonyok tanubizony-
ságát adták annak, hogy a front mögött
épolyan hasznos szolgálatot tehetnek az
országnak, mint a férfiak.

1918-ban az angol kormány törvény-

javaslatot terjesztett be a harminc
évetek betöltő asszonyok választójoga-
ról. Ez a vívmány biztosította számuk-
ra a szabad pályákon való boldogulást.
Egyetemi tanárok lehettek, képviselők
és a közigazgatás legmagasabb polca
is helyet foglalhattak. A nőmozgalom
azonban akkor nem állott meg, hanem
követelte a jogoknak kiterjesztését
ugyanarra az életkorra, mint a férfiak-
nál. Ezt a harcukat azonban már nem
terrorral, hanem bekes, alkotmányos
eszközökkel vívták meg. 1928 júliusá-
ban a követeléstől törvény lett és a vá-
lasztó-lista most már majdnem ugyan-
annyi nő: számlál, vagy talán még töb-
bet, mint férfit. A pártok természetesen
nagy súlyt helyeznek a női választókra
és a propagandának és agitációnak je-
lentős energiáit arra használják fel,
hogy megnyerjék a női voksokat.

Az eddigi statisztika szerint 4 és fél-
millió női választója van Angliának.
Ezek közül 10 millió 806 ezer már tul-
haladta a harmincadik életévét, egymil-
lió 702 ezer huszonegy és harminc év kö-
zött van és férjezett. Egymillió 477 ezer
ugyanilyen életkorban lévő nő hajadon
és egymaga keresi kenyerét.

Az eddigi kilátások szerint a nők egy
jórésze a konzervatívokra, tulnyomó ré-
sze pedig a szocialistákra fog szavazni.
A liberálisok aligha fognak nyerni szá-
mottevő női szavazatokat.

Az új férfidivat

A messze jövő divatjai nem érdeklik a közönséget, míg a közelgő idények új formái felé mindig kíváncsisággal tekint. De mert az új irány egy később érvényre jutó ideál felé halad, nem árt, ha tudomást szerzünk azokról a részletekről is, melyek a mai divat továbbfejlesztésére alkalmasak.

Az új divat a formákról a vonalakra tért át. Főcélja a természet emelése és a test karcsúsítása. Félreérthetetlenül kifejezésre jut benne az az alap gondolat, mely a természet érvényrejuttatását célozza. Ez a törekvés a széles és magas mellhez és széles vállakhoz vezet. Így például a zakó mindinkább nyitottabb formát fog ölteni. Eljön majd az idő, mikor a mellénynek lesz a legnagyobb szerepe. Folyton nagyobbodó és szélesedő reverjel háttérbe fogják szorítani a zakó kihajtásait. Előre látható, hogy amennyire szélesednek majd a reverjei, alul mindinkább rövidebb lesz a mellény, míg végre oly rövid lesz, hogy a rajta levő gombok egészen közel esnek majd egymáshoz, talán olyan közel, mint a kabátujjakon látható.

Egyelőre ott tartunk, hogy a mellény alsó végeinek nem szabad túlságosan alányúlni, mert a hosszan lenyúló mellény elfedi karcsúságát. A nadrág viszont mindjobban a csipők fölé fog húzódni, hogy elérje azt a maximális magasságot, ahonnan egyenes eséssel hullhat alá a lábfejre. Ez a forma az eddiginél jobb esést biztosít majd a nadrágnak és alkalmas lesz arra, hogy az erősebb testalkatú férfiut a valóságban karcsúbbnak tüntesse föl. Az eddig igen kedvelt alsó felhajtása a nadrágnak sem maradhat soká divatban, mert a felhajtás vízszintes vonala — bár csak optikai csalódással — de látszólag mégis megrövidíti a test magasságát.

A mai divat világosabb színeket favorizál. Legkedveltebbek lesznek a sötétzöld és a világos drapszínű szövetek. Vezetősín lesz a hamuszürke és a fekete-fehér mellirozás. Második helyen áll az ugynevezett drapszín minden árnyalata. Középbarna színű ruhák nem lesznek divaosak, ellenben láthatunk majd sötétbarna és sötétkék zakóöltönyöket, melyeknek sima vagy mellirozott felületét színes sávok élénkítik, a tavalyi nyáron, de különösen az elmúlt őszi és téli idény folyamán igen kedvelté vált kékeszürke ruhák ezidén is divatosak lesznek. Jó ízlésűkről híres urak matinéken ilyen kékeszürke zakóöltönyt viselnek.

Ha az időjárás nem tévednek, akkor ezidén ismét igen meleg nyárra van

Butor

vásárlás bizalom dolga
Ha jó butort akar venni, ne sajnálja az utat
Marosvásárhelyre
(Tg. Mureș) és tekintse meg

Székely és Réti

Erdélyrészi Butorgyár Rt. hatalmas raktárait.
Büsendorfer, Stingl, Wirth, Hoffmann
zongora és pianó
gyárak képviselői.

Hitteli és egyeseknek kedvező fizetési feltételek

kilátásunk. Mintha a divatalkotók is ebből a felfogásból indultak volna ki, mert túlnyomólag könnyű öltönytövezzetekkel és inganyagokkal árasztották el a piacokat. Így tropikus égálynak megfelelő v kony kamgarnok állnak majd rendelkezésre és a vékonyságukról híres „dejalain”-nek mellett lenge szövésű zefirek jelentek meg a tavaszi és nyári ingujdonságok közt. Határozottan észrevehető, hogy a sávós ruhák és ingek jönnek divatba, de divatba jön ismét a sávós nyakkendő is, bár nagy tusája lesz a néhány év óta felszínre levő és megkedvelt aprómintás nyakkendővel. Az új nyakkendők alapját három szín uralja. Legelső helyen áll a kék, másodikik a sötétvörös és harmadikon a sötétzöld szín. Ezek mellett szinte észrevétlenül lopózik a nyakkendő-divatba a zöld szín. Mint nyári zápor után a rét virága, előbújik majd az idény sok szép crepp de chine és foulard nyakkendőujdonsága és elfoglalja ismét helyét a mohón felkapott félkeménygallér célsszerű divatja is. Színes inghez viselni fogják az ing anyagából készült, mélyen lenyúló, félig keményített gallért, míg az ugynevezett pulia (keményítetlen) színes vagy fehér inggallért teljesen száműzte a divat. Ez

a divat soha sem volt szép, mert a puhagallér a viselés második órájában összeesett, mint a felpuffadt pneumatik.

A kétsoros zakó mind több hivat szerez magának, kedveltségét annak köszönheti, hogy mindekének jól áll. Karcsu természetű urak formáit kidomborítja, míg a zömök természetűek »gömbölyűségét« eltitte. Divatstatistikusok azt állítják, hogy ma már épen annyi kétsoros zakót viselnek, mint egysorosat.

A zakat divatja is szemléltetést terjed. Legdivatosabb az egygombos forma. Versenytereken viselni fogják a fekete zakat, sávós nadrág és fehér mellbáthoz sávós nadrág és fekete cilinder a helyes forma, de divatos lesz a nyáron világoszürke zakatöltöny is, melynek mindhárom darabja egyforma szövetből készül. A világoszürke zakathoz feketeszalagos sötétzöld cilinder illik. Ünnepies nappali alkalmakhoz fekete zakat, sávós nadrág és fehér mellény a legmegfelelőbb viselet. Déli látogatáshoz, polgári esküvőre és nappali menyegzőre ez az elfogadott öltözet. Fekete lakkcipő, fehér bokavédő, szárnyas gallér s fekete-fehér, vagy ézürke hosszú, vagy »Echarpe« nyakkendő járuljon ehhez az elegáns ruhához.

Dr. Jehuda Wilensky és a Keren Hajjeszód delegáció Brassóban

Brassó, március 15. Dr. Jehuda Wilensky, az Erdélyben időző Keren Hajjeszód delegáció kíséretében a hó 17-én, vasárnap Brassóba érkeztek, az ideai kampány lefolytatására. Brassó zsidósága mindent megtesz illusztris vendégeinek méltó fogadtatására és az akció sikere érdekében.

A vasárnap délelőtt érkező Dr. Jehuda Wilenskyt a pályaudvaron az összes brassói zsidó közületek és ifjúsági csoportok fogják fogadni. Délután 4 órakor a neolog hitközség nagytermében meeting lesz, amelynek szónokai: Dr. Jehuda Wilensky, Dr. Rachel Klompus, Dr. Otto Abeles, Zwi Lewanon és Dr. Chaim Weissburg. Vasárnap este bannakett lesz a vendégek tiszteletére.

Kedden este 7 és 9 óras előadáson a

Modern-mozgóban bemutatásra kerül az Európa nagy városaiban eddig nagy tetszés mellett bemutatott legújabb Palesztina film, a „Tavaszi Palesztinában”. A filmbemutató kapcsán a delegáció egy-egy tagja bevezető előadást fog tartani. Szerdán este Dr. Jehuda Wilensky Kolonizációs problémáink címen fogja Brassó zsidóságával a modern zsidó településeket Argentínában, a Krimben és Palesztinában ismertetni.

A brassói aránylag csekélyszámu zsidó közönség az elmúlt években is példátadóan vette ki részét a Palesztinamunkában és remélhető, hogy az ideai akció során még fokozottabb áldozatkészségről fog tanuságot tenni.

Helyreállt a béke a CFR és a talpfatermelők között

A termelők leszállították az egységárait, a vasut pedig pontosan fog fizetni

(Bucaresti-Bukarest, március 15. Az Uj Kelet tud.) A belföldi talpfatermelők és a CFR vezérigazgatósága közötti konfliktus, amely tudvalevően a vasuti talpfa árlejtések öt ízben történt megsemmisítése, illetve a talpfaárak és méretek önkényes megállapítása miatt keletkezett, most végre elsimult, illetve olyan formában nyert megoldást, hogy a vasut ezentul szabadkézből fogja talpfaszükségletét beszerezni. A konfliktus amelynek fázisait az Uj Kelet állandóan ismertette, a január 5-ikén megtar-

tott legutóbbi árlejtés megsemmisítése után annyira kieledződött, hogy

a fatermelők akciót indítottak a kormányval a talpfakivétel megkönnyítése érdekében.

A termelők azt kérték, hogy szállítsák le a jelenlegi darabonként 40 lejese exportvámot, mert különben semmiféle módon nem tudják úgy a kitermelést értékesíteni, miután azokat a CFR sem veszi át.

A talpfaexport érdekében indított akció nem járt kellő eredménnyel, mire a termelők ismét tárgyalásokat kezdtek a CFR-rel és az árlejtéseken felajánlott 175 lejese egységárait leszállították, viszont

a vasut enyhítette az átvételi feltételeket

és így a kölcsönös engedékenység alapján megállapodás jött létre a szembenálló felek között. A megegyezés értelmében a CFR ezentul a következő árakat fogja fizetni: I. osztályu talpfaért darabonként 160 lej, II. osztályuért 122 lej, III. osztályuért 143 lej, viemáris vonalakhoz használt talpfaért 70 lej, keskenyvágyu talpfaért pedig darabonként 29 lej. A termelők mindig előre kötelesek bejelenteni, hogy milyen mennyiségű talpfa tudnak azonnal a CFR rendelkezésére bocsátani, viszont a vasut kötelezte magát, hogy a kiutalt összegeket szabályszerűen és azonnal ki fogja fizetni.

Megszüntették a postai csomagforgalom korlátozását. Bukarestből jelentik: A postaügyi vezérigazgatóság a mai nappal megszüntette azt a korlátozó intézkedést, amely eddig megszabta, hogy ugyanaz a feladó naponta hány csomagot adhat fel. Ezuttal tehát bárki naponta tetszésszerűen számú csomagot küldhet szét posta útján.

Restaurant

Werthelmer Saturne, Piata Bratianu No. 14.

Elsőrendű kóser kozt. — Eivállal lakodalmakat és alkalmi banketteket.

Londonból megérkeztek a legújabb

original 'Tweed'

kelmék kabátokra és costumokra.

Crepelák, Charmoll-nok és Kaschák

az összes divatszineken ruhákra.

Grünwald & Steiner

női divatkülönlegességek áruhaza

Piata Unirii 12.

Fütsön Fischer éle ával

Telefon 1300

Repülőhidon tul.

„Agli“ Mecanică Universală - Fux & Comp.

műszaki és villamosági vállalat

Cluj, Str. Regina Maria (v. Deák Ferenc-u.) No. 45. Telefon 219.

Szállít különböző legújabb tip su rádiókészülékeket, kangszorókat anód és fűtő-akkumulátorokat k-tunó mősegben, jutányos áron. Tölt és kölcsön ad autó- és rádióakkumulátorokat, szerel és javít precíz mőhelyben rádiókészleteket akkumulátor (autó és rádió) és minden a technikai szakmába vágó finomabb munkákat szakszerűen. Autódinamók és motórok tekeréselése.

Szombat, 1929 március 16.

EM

A k me A lakb

(Cluj-Kolozs) Kelet tudósít meg hosszabb kormány legu lakberszerződ bitotta és a töleg három hagyja — elégitte ki ezidőszere marad fenn sége, mint is kampányt a lása érdekében sen a kormány rájuk erőszak keresztül me A háztulajdo ezelt tartott ben, amikor Cozma Jon k pliu temesvá tese mellett a miniszterelnö niszter elé.

Hogy a lak közö törvény felek megele háló, az igaz donosok szö tagját is deleg zottságba. T lások amely beszámoltark, nagyfontossá lakáskérdésne problémáját. Jonel, a Házt kolozsvári la kapott Bukar tól, aki tagja zottságnak, hogy a törvényje korra meg

A rendelet te a már lerekv nagyjelentősé devényben még Arravonalk megszüntetés delve, hivatal

A Nagyvára féle or h. Temes váro ujoan a a bõrendzeit

Otso abot kette Az étterem fe Temesvá Nagyvá

„Byra” Strada Deák F Nagy váro bia, Polydo gram művés Az összes zongorák ra is. — Zong javítást vá Nagy v. Jasz

Mindenki ragadja meg az alkalmat és nézze meg
EMIL JANNINGS szuperprodukcióját: **Utolsó parancs** filmet, mely ma és holnap utoljára fut a **SELECT-MOZGÓ**-ban. Monopol Imperatorfilm.

A kormány egyszer és mindenkorra megszünteti a lakásrekvirálásokat

A lakbérszerződések meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat a rekvirálás megszüntetését is elrendeli

(Cluj-Kolozsvár, március 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) A lakbérszerződések meghosszabbítása körüli feszültség a kormány legújabb intézkedésével, mely a lakbérszerződések egy évig meghosszabbított és a rekvirált lakásokat két, illetéleg három évig a bérlők birtokában hagyja — megenyhült ugyan, de nem elégtelle ki teljesen a feleket, akik között ezútszerint egyelőre meg a régi viszony marad fenn. A háztulajdonosok szövetsége, mint ismeretes, hónapok óta folytat kampányt a rekvirált lakások felszabadítása érdekében és így nem érte kelleme sen a kormányt az a döntése, hogy a rájuk erőszakolt lakók még három éven keresztül megmaradhatnak lakásaikban. A háztulajdonosok szövetsége röviddel ez előtt tartotta kongresszusát Bukarestben, amikor az országos vezetőség dr. Cozma Jon kolozsvári és dr. Cioban Pompiliu temesvári szövetségi elnökök vezetése mellett deputációval járultak Manu miniszterelnök és Juman igazságügyminiszter elé.

Hogy a lakbérleti szerződésekre vonatkozó törvényjavaslat az összes érdekelt felek megegyezésére legyen megalkotható, az igazságügyminiszter a háztulajdonosok szövetségének több vezetői tagját is delegálta a javaslatelőkészítő bizottságba. Tegnap értek velet a tárgyalások, amelyeknek eredményeiről már beszámoltunk, de amelyen egy olyan nagyfontosságú döntés is történt, ami a lakáskérdésnek egyik égetően fontos problémáját is megoldotta. Dr. Cozma Jonel, a Háztulajdonosok Szövetségének kolozsvári igazgatói elnöke ma táviratot kapott Bukarestből dr. Cioban Pompiliu-tól, aki tagja volt a javaslat előkészítő bizottságnak, amelyben ez bejelentette, hogy

a törvényjavaslat egyszer és mindenkorra megszünteti a rekvirálásokat.

A rendelet természetesen nem vonatkozik a már lerekvirált lakásokra, de így is nagyjelentőségű, mert a rekvirálás Erdélyben még mindig folynak.

Arra vonatkozólag, hogy a rekvirálás megszüntetése milyen módon lesz elrendelve, hivatalos helyről azt a felvilágosítást nyertünk, hogy miután a rekvirálásokat annakidején minisztertanácsi határozat engedélyezte, valószínű, hogy a legközelebbi minisztertanács vissza fogja vonni az évekkel ezelőtt kiadott rendeletet, amellyel a rekvirálás automatikusan megszűnnek.

Lehetséges azonban, hogy a törvényjavaslat szövegébe egyszakaszos törvénnyel fogják beiktatni a rekvirálás megszüntetését és ennek az az előnye lesz a háztulajdonosokra nézve, hogy

binet megalakítására meg fogja hívni dr. Luther egykori birodalmi kancellárt. Ennek a kabinetnek tagjai lesznek: A katolikus centrum vezetője, dr. Kaas prelátus, aki valószínűleg külügyminiszter lesz, hadügyminiszterre Gröner generálist fogják megválasztani, a Reichsbank elnöke dr. Schacht lesz. Hindenburg birodalmi elnök a kormány ellenjegyzése mellett életre fogja lépíteni az alkotmány 48-ik szakaszát, a

ezt ismét csak törvénnyel lehet majd megváltoztatni.

Végül azért nagyjelentőségű számunkra a rekvirálás megszüntetéséről szóló hír, mert a rekvirálások sérelme kizáró-erdélyi sérelem volt, mert az ország többi részében ezt az intézkedést már a háboru óta nem ismerik. A lakásrekvirálásokat a háboru hozta életre és annak az oka, hogy Erdélyben még mindig érvényben voltak, a liberális rezsim által tíz éven keresztül fentartott ostromállapot volt, amely valamennyire indokolta a rekvirálásokat. Az ostromállapot megszüntével azonban a lakásrekvirálásoknak is automatice meg kellett szünniök.

Jobboldali diktatura kísért Németországban

A jobboldali pártok remélik, hogy Hindenburg felfüggeszti az alkotmányos garanciát

(Berlin, március 15. Az Uj Kelet tud.) A német jobboldali pártok felfogása szerint abban az esetben, ha a folyamatban levő kormánykrisis nem nyer megoldást, a jobboldali pártok összefognak abból a célból, hogy a német birodalomban meghonosítsák a diktatúrát.

A Hannoverben megjelenő Niederdeutsche Zeitung, a jobboldaliak felhívatalosa szerint a diktatura azzal fog kezdődni, hogy a birodalmi elnök husvét után a kormányt elbocsátja és az új ka-

mely jogot ad az elnöknek arra, hogy felfüggeszse az alkotmányos garanciákat és a végrehajto hatalmat átadhatja egy neki megfelelő egyéniségnek. Ez az egyéniség ezuttal Gröner generális lesz.

Német politikai körökben az idézett újság híradása nagy szenzációt keltett és a demokrata sajtóban, valamint a szocialistáknál élénk kommentárookra adott alkalmat.

A kormány gazdasági bizottsága kezébe vette az állatexport támogatásának ügyét

Szombaton döntenek a németek által felajánlott 5 milliárdos árukölcsön elfogadásáról

(Bucuresti-Bukarest, március 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap délelben a kormány gazdasági bizottsága ülést tartott, amelyen igen fontos kérdések kerültek tárgyalásra. A bizottság a szárazság által sújtott vidékek lakosságának felségélyezése érdekében felhatalmazást adott Popovici Mihály pénzügyminiszternek és Jon Mihalache földművelésügyi miniszternek, hogy az állami letéptéztártól 300 millió lej előleget vegyenek fel, amíg a Kampfmeyer-szerződés alapján megköltött gabonakölcsön esedékes összegeit folyósítani fogják. A 300 millió lejt fel fogják osztani azon inséges vármegyék között, amelyek részére a lakosság élelmezésére szükséges hiteleket már jóváhagyták.

Mihalache földművelésügyi miniszter terjedelmes exposéjában ismertette az állattenyésztés helyzetét és

egész sereg intézkedést javasolt az állatexport megkönnyítésére és intenzívebbé tétele érdekében.

A kormány gazdasági bizottsága hozzájárult a miniszter exposéjának konkluzióihoz és elhatározta, hogy siettetni fogja az új vámtarifa előkészítésének munkálatait, mert ilyenformán minél előbb meg lehet majd kezdeni a kereskedelmi szerződések megkötésére irányuló tárgyalásokat azokkal az országokkal, ahol a román élőállatokat és állati termékeket el lehetne helyezni. Ezzel egyidejűleg a gazdasági bizottság elhatározta, hogy bizottságot küld ki a burdujeni, turnuseverini és lugosi exportvágóhidak helyzetének tanulmányozására, amelyek eredményétől teszi függővé a kormány a vágott hus kivételének támogatására irányuló intézkedéseket.

A bizottság ezután a küszöbön álló román-jugoszláv konferencia kérdésével foglalkozott, amelyet áprilisban fognak Belgrádban megtartani. A bizottság felhatalmazást kapott arra, hogy a szükséges utasításokkal ellássa Románia képviselőjét különböző függő ügyek rendezésére, amelyek között néhány fontos teherszállítási kérdés is szerepel.

Madgearu ipar- és kereskedelemügyi miniszter arról az 5 milliárdos áruhitelről informálta a bizottságot, amelyet a Reichsverband der Deutschen Industrie ajánlott fel a kormányt. A miniszter ismertette azokat az információkat, ame-

lyeket ebben az ügyben S. Ritschertől a Reichs Kredit Gesellschaft igazgatójától kaptott, aki jelenleg Bukarestben tartózkodik. A 125 millió német márka összegben kontemplált árukölcsön ügyében a gazdasági bizottság legközelebbi ülésére halasztotta el a döntést, amely szombaton délelben lesz a miniszterelnökségen. A németek által felajánlott kölcsönt Románia bármilyen áruban, vagy anyagban veheti igénybe Németország bármely iparvállalatától. Az árukölcsönnek körülbelül ugyanolyan lesz a kamata, mint a stabilizációs kölcsönnek és tíz éven belül kell majd visszafizetni.

Ingyen és bérmentve kaphat mindenki egy elsőrangú háromlámás készüléket a legjobb csövekkel, tekercsekkel és garantált nagy vevőképességgel, ha megveszi a mi elsőrangú hangversenyhangszórónkat szolid angrórában. Ezt az ajánlatot csak néhány napig tartjuk fenn a mi nagyszerű készülékeink megismertetésére. — Kérjen ingyen prospektust: Verlag „Aufbau“ Berlin No. 4.

Dreher-Haggenmacher tavaszi „Márciusisör“-e már forgalomban van.

MEGNYILT!
 A Nagyvárad (Erdély) en ismert Grosz-féle orh. kóser étterem tulajdonosa Temesváron a L. uydor 11. sz. alatt újjonnan a aiktott, modern higiénával berendezett udvari helyiségében **fiókot nyitott.**
 Olcsó abonamák Lakodalmak és bankettek rendezését vállalja!
 Az étterem a gyárvárosi Rabbínatus felügyelete alatt áll.
 Temesvár Llyodor 11. sz. Nagyvárad Zöldfa-ucca 10.

„Byra“ hangszerüzlet
 Strada Regina Maria (volt Deák Ferenc-utca) 16. szám
 Nagy választék His Masters Voice, Columbia, Polydor, Decca, Homocord, Perfectia gramofonokban és művészi lemezekben.
 Az összes hangszerek és v. a. markás zongorák raktáron. Eladás havi részletre is. — Zongorahangolást és mindenféle javítást vállal és szakszerűen végez.
 Nagy v. laszték héber és szaragon lemezekben

március 16. A
 on indított aK
 nényel, mire a
 asokat kezdtek
 seken felajánl
 akat leszállítot
 átvételi felté.
 ékenység alap
 étre a szemben
 egyezés értel
 következő ara
 talyu talpfaért
 osztályúért 123
 osztályúért 70 lej, kes
 pedig darabon
 k mindig előre
 hogy milyen
 ak azonnal a
 atani, viszont a
 hogy a kiutalt
 n és azonnal
 csomagforga
 estből jelentik
 atóság a ma
 a korlátozó in
 egszabta, hogy
 a hány csoma
 ehát bárki na
 nu csomagot
 vant
 tumare,
 No. 14.
 — Elvállal
 bankettekét.
 ztek
 gujabb
 need'
 ostümökre.
 armoll-
 chák
 nekben
 Steiner
 ekáruhaza
 ii 12.
 sön
 her
 al
 300
 n tul.

Északamerikában megismétlődött a két év előtti borzalmas árvizkatasztrófa

London, március 15. A Daily Mailnak Newyorkból jelenti az Associated Press tudósítója, hogy Alabama s Georgia államok területén rettenetes árviz pusztít. A Savannah, az Ogeechee és Oconee folyók, melyek részben a Mexikói öbölbe, részben pedig az Atlanti óceánba torkolnak, kiáradtak és az Alabama és Georgia államokat összekötő New-Orleans-washingtoni vonalakat teljesen alámosták. Az alámosott pályán két experezsívonat kisklott. Ezenfelül még

több folyó szintje emelkedik veszedelmesen A Black, Belt és River-folyók víz-tömege 9 méterrel emelkedett. A lakosság körében óriási pánik van. A vasutvonal Atlanta és Montgomery között annyira alá van mosva, hogy teljesen használhatatlanná lett. Az árviz behatolt a pamutföldekre és elöntötte a vas-és szénbányákat. A katasztrófa méretei óriási arányokat öltenek és percről-perere szedik áldozataikat.

Egyre nagyobb méreteket ölt a csehszlovák kommunista-párt bomlása

Nyílt háboru a párt és a vörös szakszervezetek között. Az országos választmány felfüggesztette a vezetőséget

Prága, március 15. A kommunista táborban új páloforradalom tört ki. A kommunista párt és a vörös szakszervezetek között már régebbi idő óta feszült viszony uralkodott. Az ellentétek kudarcba full sztrájk után még jobban kiéleződtek. Vasárnapra hívták egybe a vörös szakszervezetek országos választmányának ülését. A kommunista párt vezetősége azt remélte, hogy

az országos választmány pálcát tör az engedetlen titkárok felett.

Az országos választmány ülése azonban épen ellenkező eredménnyel végződött, a kommunista párt bizalmi emberei ellen foglalt állást.

amennyiben felfüggesztette a kommunista párt által beülitett ugynevezett kollektív vezetőséget.

A kommunista párt által odavezényelt Zápotocky főtitkárt, Jonas, Nosek, Bauer és Schilhanek titkárokat, Jankovszky és Stejnz választmányi tagokat, va-

lamint a központ orgánumának szerkesztőjét, Hajeket ugyanakkor visszahívta. A vörös szakszervezetek vezetésével a nemrég nyugdíjba küldött Hais főtitkárt bízták meg, aki hivatalát el is foglalta.

A titkári hivatalt valósággal el kellett foglalni, mert a pártvezetés bizalmi emberei tiltakoztak és ellenálltak.

Az odarendelt kommunista munkások egyszerűen kidobták a mai vezetőség embereit. A kommunista munkások tegnap egész nap őrseget álltak a vörös szakszervezetek háza előtt és a régi vezetőség egyetlen tagját se engedték be.

Aki nem egedelmeskedett, azt erőszakkal távolították el.

Az új vezetőség táviratilag felhívta a vörös szakszervezetek berlini irodáját, hogy megbizottjait hívja vissza. A kommunista párt teljesen tehetetlen az eseményekkel szemben.

**LÉLEGZETET
VERE EGY
VALDA
PASTILLAVAL**

SKANBAN

MEGVÉD A MIDÉG, NEOVESSÉG ÉS BACILLUSOK ELLEN
EZEN KÉSZÍTMÉNY FERTŐTLENÍTŐ SZEREI IMPREGNÁCIÓJÁN
A LEGTÖRTELENEBB RESZKET IS ÉS MEGVÉDI A TOB-
BOK MELLETI IS TÖBÖT MINDENFÉLE INFLAMATÓ SÉRÜLÉS
ÉS MEGTÁMASDAS ELLEN

GYEDENEK, FELNOTTEK ÉS ÖREGEK
VEGYÉTEK AZONNAL ÉS TARTÁSOK
MINDÉG KÉZNÉL

A DOBOZ FAC-SIMILJE
KAPNÁTO MINDEN
GRÓGYSZERTÁBÁN

Mielőtt ruhaszövet és textiláruszükségletét beszerezné, tekintse meg vételkötelezettség nélkül a

Glück Izrael textiláruházát
a Calea Regele Ferdinand 19. szám alatt,
ahol áruim minőségéről és olcsóságáról meggyőződhet.

1 m. I-a. női felöltőszövet	280	Leitől	1 m. I-a. kamgarn férfiszövet	520	Leitől
1 m. I-a. női pouplinszövet	210	"	1 m. jó mosó delain	39	"
1 m. I-a. férfi felöltőszövet	630	"	1 m. I-a. fehérművászon	39	"
1 m. I-a. női felöltőszövet	620	"	1 m. I-a. zephir férfiingekre	58	"
1 m. I-a. Trenchcoat szövet	880	"	és az összes szabókellékek.		

A spanyolnáthát

és minden más meghűléses betegséget legbiztosabban az ezerszeresen bevált

Aspirin-
tablettákkal

küzdhetjük le.

Vásárlásnál kimondot-
tan Aspirint kérjen és
ügyeljen az eredeti
„Bayer“-csomagolá-
sra, a zöld-fehér-
piros zárójegggyel.

Freundék péntek délig csak 285 szavazót tudtak felvonultatni

és ezek közül is 120-nak nem volt szavazati joga. A besz-din meghosszabbította a szavazók jelentkezésének határidejét

(Satmare-Szatmár, márc. 15. Az Uj Kelet tud.) Hirt adott a zUj Kelet a szatmári besz-din csütörtöki döntéséről, amely alkalmasnak látszott arra, hogy a tengerikigyóvá fajuló szatmári hitköz ségi háboruságnak huszonnégy óra alatt véget vessen. A besz-din felszólította a Freund-pártot, hogy állítson elő ötszáz szavazót, akik a besz-din előtt esküvel fogják vallani, hogy a második rabbi-választáson résztvettek és igennel szavaztak. Természetesen ez az ötszáz szavazó olyan kell legyen, kik választójoguk birtokában vannak. Ennek a sereg-szemlének kimenetelétől tette függővé a besz-din ítéletét. A besz-din határozata szerint a Freund-párt péntek délig kellett a szavazókat összeszedje.

A Freund-párt azonban ma délig mindössze kétszáznyolevanöt olyan szavazót tudott felvonultatni, akik eskü alatt vallották, hogy a második rabbi-választásnál igennel szavaztak. E kétszáznyolevanöt ember közül mintegy százhusznál megállapították, hogy szavazásra nem jogosultak, mert részint hitköz ségi segélyben részesülnek, részben nem fizettek kultuszadót.

Freundék igyekeztek keresztülvinni a besz-dinnél, hogy eskü nélkül hallgassák ki a tanukat, ez a kísérletük azonban csődöt mondott. A kétszáznyolevanöt szavazó közül tegnap az esti órákban sűrű csoportokban kétszázhuszan vonultak fel, ma kilenctől egyig mintegy hatvanötön.

Ezután az eredmény után a szaffári zsidóság biztosra vette, hogy a besz-din ki fogja mondani ítéletét, mindenkinek nagy meglepetésére azonban a besz-din

ugy határozott, hogy a szavazók felvonultatását vasárnap reggel folytatni fogják és az új végző terminust a besz-din fogja megállapítani. A hitköz ségi vezetők nagy az elkeseredés az újabb halasztás miatt, mert ezzel Freundék csak időt nyernek arra, hogy különböző machinációkkal ötszázig kiegészítsék a felvonult szavazók számát.

— Fej-, váll- és ágyékrheumánál, idegfájásoknál, csipőszaggatásnál és zsabánál a természetes »Ferenc József« keserűviz rendkívül hasznos háziszser, mely kora reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát jól kitisztítja. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok tanúsítják, hogy a valódi Ferenc József viz gyors és biztos hatása, kitűnő gyomor- és bél tisztító szer. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben.

— Primo de Rivera beszélőfilmen együtt szerepel az Egyesült Államok madridi követével. Madridból jelentik Egy amerikai filmtársaság beszélőfilmet vett fel Primo de Rivera-ról és az Egyesült Államok madridi követéről. A beszéd szövegében mindketten hangsúlyozzák a két ország kulturális és politikai kapcsolatainak fontosságát. A filmet úgy az Egyesült Államokban, mint Spanyolországban mindenfelé bemutatják.

Az egész és ő

A közna
int az örö
sugárkévéj
ésés kime
Es multba
venednek
és megpról
földönfutó
vándorol é
lérségein.
nagy soroc
nünket, an
alfutott lá
kísértetek
országutjár
Mert a z
élet mindig
del és Zsi
ünnepe az,
figyelmezte
igazságra.
boldog szat
tatja, mily
a mi helyz
Hámánnak
trikának k
függ fejün
végzete: az
éjszakába,
Minden ors
a bünbako
forradalom
zsidók volt
ték-asztalan
mindig mi
kosközü elle
tettek oda.

Hogy m
itt vagyunk
Isteni gond
gondviselésé
Mordeohájait
jon bennünk
Am egye
könnyelmű,
csodákra ép
demelni, a
csak az a n
viselés csod
vel és tett
nepe arra in
előttünk á
hosszu ger
síteni s ame
zsidó csoda
ságot ismét
a természet
vessünk éve
tésének, ho
ság átkát.
van: ismét
alá, földet
biztos anya
het a lába
és új virágo

Földet a
Ez legy
jelszava. Ez
hangolja m
darab zsidó
vet véget.
ebben az é
gyarapította
megszerezte
legszebb gy
új forrása k
dagságnak,
Amikor a
dolva schla
ne feledkez
mert az a s
Kajemetnek
életet a nép
ünnepe g
ren Kajem
nép nagy é
a kötelesség
zsidó ember
eljön majd
az egész zsi
fog.

Az épülő Palesztina

A KKL. közleményei

Az egész zsidó nép vigadni és örvendezni fog...

A köznapok szürkéségből ismét felénk int az örömteljes emlékezők multbavivó sugárkévéje, a hámani cselszövés szerencsés kimenetelének boldog ünnepnapja. És multbanzó tekintetünk előtt meglepődnek a zsidó történelem szenvedéstől és megpróbáltatás terhes lapjai. Látjuk a földönfutó népet amint országról-országra vándorol és hazátlanul bolyong a világ térségein. Látjuk és újra átérezzük a nagy sorcsapást, amely akkor ért bennünket, amikor a föld, az édes anyaföld elfutott lábaink alól és mi mint imbolygó kísértetek rá a szenvedések végnélküli országújtára kerültünk.

Mert a zsidó diesség, a boldog népi élet mindig össze volt kapcsolva a földdel és Zsidóország létével. Eppen purim ünnepe az, amely harsány mementóként figyelmeztet bennünket erre az egyszerű igazságra. Mert bár purim az öröm és a boldog szabadulás ünnepe, mégis azt mutatja, milyen bizonytalan, milyen labilis a mi helyzetünk a gálutban. Csak egy Hámánnak kell jönnie, csak egy kis intrikának kell megindulnia és máris ott függ feünk fölött a hontalanok örök végzete: az üldözés, a hajsz, a futás az északába, a sötétbe, a bizonytalanba. Minden ország beiső bajaiért mi voltunk a bűnbakok: pestisnek, vagy éhhalálnak, forradalomnak, vagy háborúnak mindig zsidók voltak az okai. Az élet nagy játéksztalán mindig pörgött a kocka és mindig mi voltunk a tét, amelyet játékoskezü ellenségeink könnyű lélekkel vetettek oda.

Hogy mégis fennmaradtunk, hogy itt vagyunk és élünk, valóban csak az Isteni gondviselés műve volt, az Isteni gondviselés, amely mindig elküldte Mordeohájait és Esztereit, hogy kiragadjon bennünket a Hámának karjai közül.

Am egyetlen nép sem lehet olyan könnyelmű, hogy létét és jövőjét egyedül csodákra építse fel. A csodát ki kell érdemelni, a csodát ki kell harcolni és csak az a nép számíthat az Isteni gondviselés csodaszerti kegyeire, amely életével és tetteivel rászolgál erre. Purim 8-nape arra int bennünket, hogy még mindig elötlünk áll az a kötelesség, amelyet hosszú generációk elmulasztottak teljesíteni s amely miatt egyre késik az új zsidó csoda, a kötelesség, hogy a zsidóságot ismét visszavezessük az egészséges, a természetes népi élethez, hogy véget vessünk évezredek bolyongásának és üzetésének, hogy elűzzük felőle a hontalan-ság átkát. Ennek pedig csak egy útja van: ismét földet adni a zsidó nép talp alá, földet mely nem fut el előle, szilárd, biztos anyaföldet, amelybe gyökeret verhet a lába és amelyen ismét kizöldelhet és új virágokat fakaszthat Jiszráél fája.

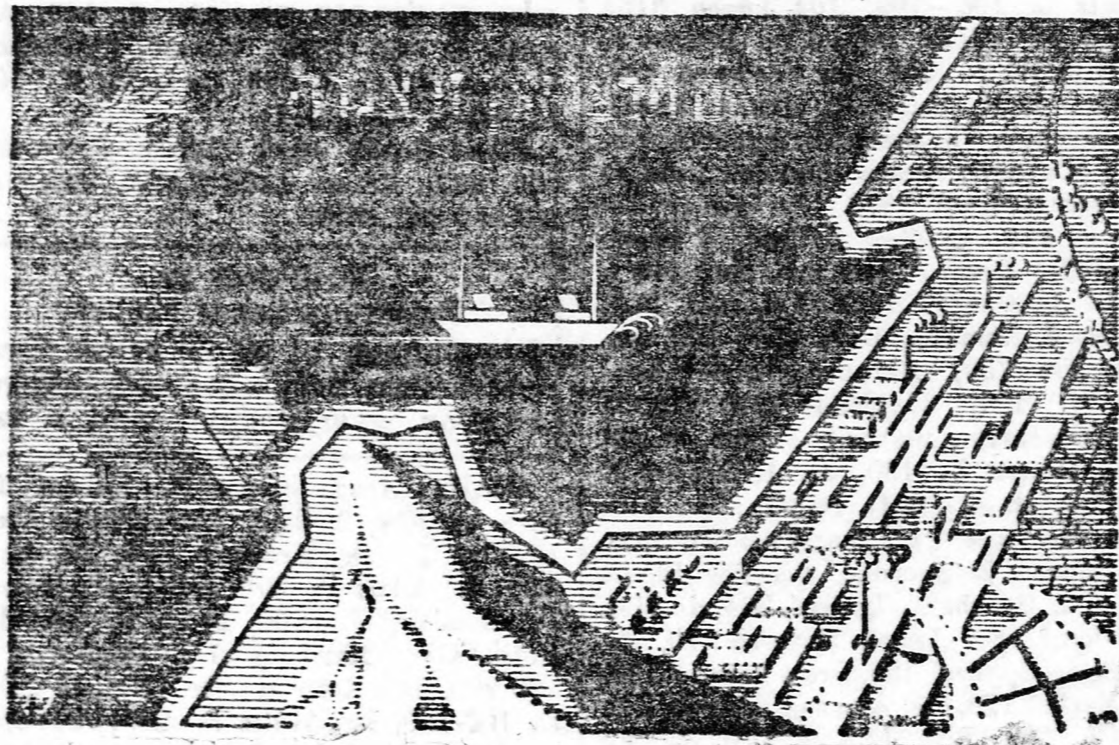
Földet a földtelen népek!
Ez legyen mostani purimünnepeünk jelszava. Ez fűszerezza örömlünket és ez hangolja magásra vigasságunkat. Minden darab zsidó föld egy darab gölusznek vet véget. A Keren Kajemet Lőjiszráél ebben az évben újra hatalmas kincessel gyarapította a zsidó nép földállományát, megszerezte örök tulajdonul Palesztina legszebb gyöngyét, a haifai öblöt, amely új forrása kell hogy legyen a zsidó gazdagságának, és meglepődöttségnek.

Amikor a régi kedves tradíciónak hódolva schlachmoneszt küldtök egymásnak, ne feledkezzetek meg a zsidó népről sem, mert az a schlachmonesz, amit a Keren Kajemetnek adtok, földent jelent és örök életet a nép számára. Purim vigasságos ünnepén gondoljon minden zsidó a Keren Kajemetre, nyissa meg a szívét a nép nagy és szent oéjjai előtt és rójjja le a kötelesség adóját. És ha majd minden zsidó ember teljesítette kötelességét, akkor eljön majd a nagy purim napja, amikor az egész zsidó nép vigadni és örvendezni fog.

HERZL ÁLMA

A HAIFAI KIKÖTŐ.

Ime valóság lesz a meséből,

ha a kkl. PURIMAKCIO
jól sikerül!

Az Einstein-erdő

Mindenütt a világon, ahol érző és gondolkodó zsidó emberek élnek, a mai napon a büszkeség és hála érzésével gondolnak egy férfira, aki ma tölti be életének 50-ik évét. Ez a férfi Einstein Albert. Barátai és tisztelői elhatározták, hogy ezt a nevezetes dátumot azzal örökítik meg, hogy Einstein nevére egy erdőt ültetnek Palesztinában. A Keren Kajemet erdélyrészi irodája ezután hívja fel Erdély zsidóinak figyelmét arra, hogy mindenki, aki értékelni tudja azt a felbeczülhetetlen munkát, amelyet Einstein az emberiség fejlődése és a zsidó nép boldogulása érdekében kifejtett, ültessen egy fát az Einstein-erdőbe, amely örök időkön át hirdetni ennek a rendkívüli zsidó férfinak nagyságát.

Ültessen egy olajfát az Einstein-erdőbe!
Egy olajfa 250 lei.

Ingyen utazás három hétre Palesztinába és vissza!

Az összes ifjusági egyesületeinkhez!
Minden országos ifjusági szervezet egy tagja ingyen utazhatik Palesztinába és vissza.

Az országos ifjusági szervezetek a purim-akciókban versenyre kelnek, hogy biztosítsák a KKL-nek a legeredményesebb purim-akciót.

Az ország összes Barisszái, az összes Avivái, a Sómér-szervezet tagjai, az Ezra csoportjai, Ceiré és Ceirót Mizrachi mint külön-külön szervezetek kapcsolódnak bele a purim-akcióba, és amennyiben országosan, minimálisan száz-ezer leit mutatnak fel, úgy joguk van országos szervezetüknek egy tagját, kétszáz-ezer lei után két tagját és így tovább, az ifjusági kirándulásra kiküldeni. Ezt a kirándulást a Sómér-szervezet fogja megrendezni és a díjnyertes többi szervezetek ifjusági tagjai csatlakozni fognak ehhez a kiránduláshoz. A kirándulás költségére ezen alapon ugyanannyit fizet a KKL, mint amennyit be kell fizessen a Sómér-szervezet minden egyes résztvevő tagja.

A palesztinai helyzet kedvező fordulatot mutat, a zsidóság Palesztina felépítésére megalakította a Jewish Agencyben a zsidó nép egységét. Az erdélyi politikai, gazdasági helyzet is kedvezőre fordult és így minden lehetőség megvan, hogy a legszebb eredményeket mutassa fel az ifjuság egyben biztosítja egy-némely tagjának, hogy Palesztinát díjlanul meglátogathassa.

Purim hetében az erélyes perselygyűjtés mellett házankénti gyűjtés, műsoros estély, Purimspiel, bál stb. mind-mind a KKL-eredményeit gyarapítják. Nem lehet egy rendezvényvel megelégedni, minden eszközt ki kell használni.

Minden zsidó család váltsa meg Schlachmoneszt a KKL javára!
Purim hete március 21-29.

A Keren Kajemet Erdélyrészi Közponja.

A haifai kikötő

Haifa jövő fejlődése szempontjából különös jelentőséggel bír az a körülmény, hogy a város közvetlenül a Kármell hegy alján fekszik. A hegyesnes, amely dél felé a Jezreél völgyét határolja, itt egész a tengerig nyulik. A hegy lábánál fekszik a város és egészen a tenger partjáig húzódik. További terjeszkedés tehát a jövőben csak észak felé lehetséges, minden más irányban való terjeszkedést meggátol a hegyes. Északkelet felé azonban széles tere van a terjeszkedésnek.

A mai Haifa mindössze száz éves. A város előtt síkság terül el, amely a tengerpart mentén a régi Akkót is magába zárja. Ennek a városnak egykori jelentőségét a mai Haifa elhomályosította. Ez a síkság ma pusztaság és elhagyott. Az oka ennek egészen kézenfekvő: a Kison folyó a völgyön át folyik és elárasztja azt, azonkívül északon a kurdáni forrásoknál ered a Náámán folyó. Mind a két folyó az Akkó völgyének nagy részét óriási mocsárrá változtatta.

Még husz év előtt a maláriát és a mocsarat Allah parancsának a természet törvényének tekintették. Csak a legutóbbi években a malária leküzdése során találtak helyesnek a mocsarak lecsapolását. Az Emeke Jezreélben úgy a zsidóság, mint a kormány hatalmas munkát végzett a mocsarak lecsapolása terén. Ennek dacára hosszú időn át kétséges volt, hogy azok a hatalmas költségek, melyek az Akkó völgyének ameliorációjára fordítottak, ki fognak e fizetődni.

A haifai kikötő építésével a helyzet egészen megváltozik. Világos, hogy Haifa óriási fejlődés előtt áll. A város határai a jelenlegi méretekkel messze túl fogják haladni. A város lakosságának, több mint egyharmada zsidó. Cionisták, akik a városépítés általános nehézségeit felismerték, vagy akik látták, hogy mit jelent nagyobb összefüggő földterületek hiánya, amint annakidején Tel-Avivnál mutatkozott és ami hatalmas telekspekulációhoz vezetett, el akarták kerülni a szomorú állapotokat Haifa fejlődésénél. Ez az előrelátás vezette azt a csoportot, mely Haifa-Akkó völgyében 48 ezer dunám földet szerzett meg.

Az újonnan szerzett területen Haifa felé egy ipari negyed fog kifejlődni, melynek kifejlesztéséről részben a Palestine Economic Corporation fog gondoskodni, melynek élén Bernhard Flexner, Félix Warburg és Luis Marshall a jövőendő Jewish Agency vezetői állanak. A kikötő számára mintegy hatszáz dunám területen rakpart épül, amely teherhajók és daruk számára fog szolgálni megfelelő raktárakkal és vágányokkal stb. lesz ellátva. A Haifa-Akkó vasutvonal átlesz építve, úgy, hogy a közvetlen, a most megszerzett területeken vezet át, úgy hogy Akkóba kerülő nélkül lehet átmenni.

Az ipari és gyári kerületben fogja a kormány a vasuti főműhelyeket építeni. Ettől nem messze épül a London-Indiai repülő járat aerodromja.

A Kison balpartján a folyó és a város területe között fekvő helyet a „Shell“ petroleum társaság akarta megszerezni és egy darab területet olyan árért is vett meg, hogy a birtokosa hirtelen gazdag ember lett. Hasonló telekspekulációk megakadályozására a Keren Kajemet (Zsidó Nemzeti Alap) a cionista szervezet földvédelmi intézménye 33.000 dunám földet vásárolt, amely terület az egész völgynek jelentékeny részét teszi ki. A Nemzeti Alap nem adja el a földet, mert az az elve, hogy ezt a területet amelyet a zsidó nép által rendelkezésére bocsátott pénzből vásárol, az mindörökké a zsidó nép birtoka és tulajdona maradjon. A nemzeti alap tehát igen előnyös feltételekkel telepeseknek öröklésben adja a földet, úgy, hogy a birtélt szerződéssel a telepes gyerekei örökösödési jogot szereznek.

k285
Itatni

i joga.
jelent-

vazók felvo-
rel folytatni
minust a besz-
A hitközségi
keseredés as
t ezzel Freund
hogy külön-
zsig kiegészít
számát.

ékrheumánál,
gátásnál és
erenc József-
erenc háziszér-
rral bevéve,
kítésztija
ett tapasztal-
alódi Ferenc
s hatásu, ki-
ó szer. Kap-
drogériákban

beszélőfilmen
ült Államok
dból jelentik
g beszélőfil-
era-ról és az
követéről. A
etten hang-
turális és po-
össégát. A
Államokban,
ndenfelé be-

520 Leitöl
39 "
39 "
58 "
kek.

V. számú kimutatás

5697 évóta 5689 Adar 18-ig Lei 14,352.887-25
5689 Sebat 20 Adar 18-ig " 180 540—
5689 évben befolyt " " 925.418 25

Helységek szerint:

1. **Timișoara:** Keren Kajemeth Iroda L. 39.181— (195.737 75), 2. **Ordea:** KKL iroda 28.144 (115.893), 3. **Cluj:** KKL iroda 15.192 (82.222) 4. **Tg.-Mureș:** KKL iroda 11.809 (55.849), 5. **Gheorgheni:** Halasz Sándor 6377 (16.730), 6. **Sf. Gheorghe:** Goldstein Ida 5401 (7151), 7. **Sibiu:** Spilmann Eleazar 5335 (25.103), 8. **Alba Iulia:** Ritter Sándor 5225 (18.963), 9. **Petroșani:** Dr. Molnár Jenőné 4867 (14.278), 10. **Baia-Mare:** Blau Dezső és Salamon Párah 4176 (8397), 11. **Dej:** Sternberger Sarola 3969 (20.289), 12. **Nádlac:** Sternheim Miklós és Sücs Kálmán 3923 (3923), 13. **Pecica:** Kohn Mihály 3693 (3693), 14. **Turda:** Dr. Schwartz Izidor 3510 (3310), 15. **Brad:** Fischer Sándor 3179 (3179).

Careii: Fehér Ferenc 3015 (10.901), **Varviz:** Noé Izse 2934 (4210), **Fogaras:** Cziek Sári 2600 (3300), **Blaj:** Nattáti Ákos 2000 (7660), **Tinca:** Perlmutter Izidor 1615 (3588), **Zálan:** Margulies Amália 1601 (7117), **Mercurea-Ciuc:** Grünstein Dávid 1450 (15.569), **Vulcan:** Berkovits Irén 1417 (3374), **Teiuș:** Sándor József 1183 (3223), **Salonta:** Dr. Kálmán Jenő 1100 (3292), **Uioara:** Menyász Károly 1000 (2057), **Osorheiu:** Stera Klári 954 (954), **Valea lui Mihai:** Goldstein Mór 950 (1550), **Gyimesközéplak:** Gicza Dávid 854 (854), **Târgu-Lăpș:** Pollák Izse 750 (750), **Somcuta-Mare:** Lázár Lili 731 (1331), **Lugoj:** Deutsch Béla 730 (24.353), **Fonau:** (Oradeához) 550 (1130), **Reșița:** Szabó Schimmling József 537 (14.772), **Cehul Silvaniei:** Schreiber Ilonka 460 (4421), **Cordo:** (O adashoz) 442 (442), **Farcasasa:** Vargyas József 432 (432), **Arad:** Dr. Vajda Jakab 324 (12.694), **Diciosântmartin:** Mózes Anna 250 (2436), **Marghita:** Gelberger József 250 (1280), **Boroșineu:** Vértés Imre 250 (4945), **Hateg:** Löwy Lipót 250 (23.154), **Seitiu:** Sücs Samuel 200 (200), **Pancota:** Molnár József 200 (4053).

Az ötödik számú kimutatás az előző hónap eredménye alatt maradt s ezzel súlyos csorbát mutat az a fejlődési vonal, amelynek egyre fokozódni kell, hogy elérhesse azt a bevételi összeget, amely méltó a múlt eredményekhez és Erdély zsidóságához. Az egyes városok között mutatkozó fejlődés annyira mutat érdekességet, hogy az első négy helyet a megsokszorozott város foglalta el. Azonban a négy város közül a múltévi eredményhez képest igazi fejlődést csak Cluj mutat. A többiek visszaestek. A középhelyeken a helyezési sorrend még nem alakult ki, valamint az utolsó helyeken is nagy változások vannak, ahol hosszú idő után új helységek mutatkoznak, köztük Turda. Sziget újból kiesett, bár a múlt alkalommal már remélhető volt, hogy fejlődni fog. Szatmár csak a jövő kimutatásban fog először szerepelni.

Ez a kimutatás már purimra szól. Minden KKL biztos a megadott utasítás szerint tegyen meg mindent, hogy a purimakció a legjobb eredményt biztosítsa.

Adományágak szerint:

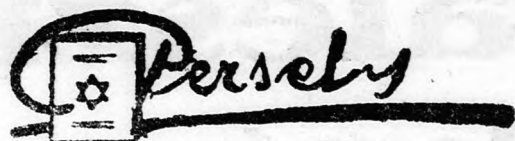
Persely 1753 drb.	87275-50
Imi zsebpersely 36 drb.	1596-50
Aranykönyv	8715—
Biztosítás	7500—
Akció	15048—
Érték	139—
Pinkász	2625—
Templom	35393—
Különböző	10165—
Olajfa	9150—
Film	3933—
1920. február 1—28 Lei 180.540—	

500 lejes perselyek: Fischer L. Brad 530, Rein Marcel, Orada 502, Wulanszky J. Dava 500.

400 lejes perselyek: Stern V. Osorheiu 450, Templomi persely Pecica 454, Lusztig Gyula Sf. Gheorghe 400, Zs. N. Sz. persely Targumures 406, Hirsch Mór Turda 420, Dr. Schönfeld Varviz 424.

300 lejes perselyek: Simon M. Baia-Mare 330, Kertész I. Nádlac 300, Fuchs S. Pecica 328, Lusztig Gyula Sf. Gheorghe 392, Frankl S. Sf. Gheorghe 355, Sándor G. Sf. Gheorghe 308, Berkovits H. Sf. Gheorghe 300, Klein A. Turda 300, Ing. Breier L. Sibiu 309.

Legjobb persely Spiro I. Fonau Lei 550.

Perselyek: **Alba-Iulia:** Kohn A. 280, Hitközségi iroda 262, Schermann I. 261, Judovits I. Zlatna 180, Klein Mór 188, Hirsch Á. 122, öz. Mendel Manó 120, Nussbaum L. 111, Szegő G. 110, Schlésinger H. 108, 64 kisebb 2595 (4287), **Brad:** Weiszberger S. 150, Gottehrer L. 129, Bernát Á. 123, Kugel Miksa 100, 9. kisebb 487 (1519). **Baia-Mare:** Elekfényképész 170, Fuchs I. 143, Weisz M. 137, Rosenfeld Á. 110, Grünfeld B. 120, Weisz S. 100, kisebbek 3006 (4116), **Cluj:** Grünfeld H. 205, Pollák B. 165, öz. Rothné 112, Grünwald H. 111, Dr. Surányi 106, Katz F., dr. Sebestyén J., Schwartz L. 100—100, 104 kisebb 3164 1 kisebb 50 (4212). **Déva:** Dr. Lörincz J. 185, Grünfeld A. 149, öz. Seigneré 123, Rothmann S. M., Seiger E., Hirsch Testvérek 100—100, 75 kisebb 2712 (3969), **Fogaras:** Kis Aviva-Sosana pers. írit.: dec. és jan. részletezettül 2600, **Farkasa:** Abraham L. 112, dr. Roos L. 100, 5 kisebb 220 (432), **Cordo:** pers. írit. 442 (442), **Laposul de Mures:** dr. Biró Samuné 265, Joel, Izrael, Abraham, Beliu 100—100, kisebbek 285 (750), **Mercurea Ciuc:** Grünberger M. 124, 31 kisebb 1076 (1200), **Gyimesközéplak:** Berkovits I. 268, Griffel J. 260, Rosner Zs. 120, dr. Herskovits J. 100, kisebbek 97 (854), **Nádlac:** dr. Landesberg Henrikné 243, Sternheim Ferencné 211, Freund Zsigmondné, Schffer Illésné 200—200, Grünbaum Ignác 204, dr. Hollós Izidor 180, Lehrer Mayerné 170, dr. Messinger Gyuláné 153, Gross Lajosné 150, Weis Márkné 128, öz. Altmann Józsefné 126, Sücs I. 120, Blau Ignác 110, Székely Jenőné, 102, öz. Honig vilmosné, Friedmann Jenőné, Friedmann Mórné, Gábor Salamonné Gábor Lajosné 100—100, 12 kisebb 646 (3923).

A kere kedő kassza lezárásakor dobjon a perselybe, rendelés feladásakor 1 promillt kérjen a perselybe!

Oradea: Jakobi I. 223, Urán M. 221, Lusztig A. 220, Dr. Steiner S. 208, Kaszner Salamon 170, Weisz E. ZS. 160, Kohn M. 158, Ziszovits J. 156, Klein V. 147, Jachrel I. 145, Klein S. 145, Grünstein S. 142, Dr. Markovits I. 140, Rosenfeld M. 138, öz. Waldner Farkasné 136, Wirzbaum Simonné 134, Dr. Jónas E. 132, Farkas Jakabné 130, Dr. Frigyes I. 120, Nisszel M. 114, Weisz M. 111, Vadász Gy. 103, Dr. Ertler M. 102, Weisz L. 101, öz. Glück Henrikné, Baumann J., Park Áruház, Mayer Mór, öz. Kohn Ferencné, Ardos F. 100—100, 746 kisebb 14591, 1 kisebb 40 (192-9), **Perselyíritést** végezték: Bialik Barisszia 89, Kis Barisszia 215, Somérok 473 pers. **Osorheiu:** Selzer Anna 115, Stern Rézsi, Steinberg L. és Tea 100—100, 4 kisebb 189 (954) Stern Klára íritése, **Pecica:** Elekes I. 191, Braun I. 162, Kohn M., Lessler Testvérek 130—130, Strasser K. 150, Kertész P. Roth M. 120 120, Klein S. 110, Elias A. Dr. Friedmann J., Ifj. Roth M. 100—100, Reiner A. 112, Neubrunn J. 106, 25 kisebb 980 (3394).

Az ügyvéd, orvos szivességért el nem fogadott honoráriumot a perselybe dobhatja!

Petrosani: öz. Keppich Beláné 212, Dr. Halmos B. 142, Rotter Berta 124, Fehérvári Cukrászda 116, Rosenberg S. 113, Weisz M. Dr. Molnár J. 100—100, 32 kisebb 115 (2052), **Seitiu:** Weisz F. Sücs I. 100—100 (200), **Sf. Gheorghe:** Hochstadt M. 249, Fändrich M. 224, Montag I. Imre 220, Pollák K. 220, Nemes Henrikné 186, Berkovits M. 185, Berkovits M. 185, Simon M. 150, Pollák S. 126, Dr. Fenyes S. öz. Goldstein Simonné 120 120, öz. Hürner Istvánné 110, Lichteneger 105, Dr. Kertész J. 105, Gáspár O., Nisszel J. 103—103, Schönfeld S., Farkas J., Neumann D., Havas M. 100—100, 16 kisebb 735 (5401), **Sibiu:** Klein M. 165, Goldstein E. 140, Sonderling S. 136, Breiner L. 111, Rieger H. 100, kisebb 2374 (3335), íritést vég.: Goldstein Edith, Goldstein Ilonka, Friedmann Jolán, Kleppner Bella, Goldstein F., Heilper H., Kleppner I., Weisz L., M., Weisz F., Klein M., Klein I., Weisz J., Friedmann J., Neu D., Steiner I.

Timișoara: KKL. Iroda 2659-50 (2659.50).

Targumures: Deutsch és Braun 220, Sennensieb J. 114, Rosenfeld I. 140, Ideal parfümerie 127, Rottmann M. 125, Sennensieb B. 120, Deutsch G. 112, Spierer M. 110, Goldschlag O., Gerson M. 100—100, kisebbek 6123 (7796). **Tinca:** Keller J. 160, Adler Miksáné 150, Schlésinger K., Weinberger S. 140 140, Perlmutter I. 120, Adler S., Dr. Jakob H., Steiner M., Timár E., 100—100, 11 kisebb 505 (1615). **Turda:** Hévízi Sándorné 230, Kohn és Auslander 200, Pártos A. 170, Princz J. 150, Balász L., 138, öz. Hirsch Albertné, 142, Dr. Schwartz 144, Kálmán J. 120, Kálmán József, 120, Dr. Reich J. 100, Hirsch A. 100, 24 kisebb 966 (3300). **Pers. írit. az „Aviva“ végezte.** **Zálan:** Hoffmann S. 155, Turner Iakabné 127, 39 kisebb 1319, (1601). **Pers. írit. végezték:** Zauberer Ilonka, Kohn Piri, Berger Annus, Schwarz V., Stern L. sómérék. **Várviz:** Mózes S. 270, Nőé I. és Adler K. 200—200, Sonenklar J. 140, Abraham B. 100 (1834). **Vulcan:** Schatzmann H. 240, Hirsch J. 203, Berkovits M. 105, 23 kisebb 869 (1417).

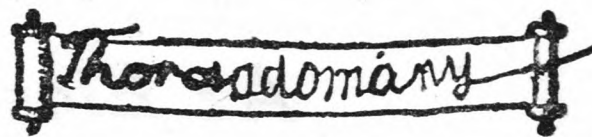
Film: Brad: 1000 (1000). **Petrosani:** 800 (800). **Teiuș:** 1183 (1183). **Valea lui Mihail:** 950 (950).

Fásítatok be Palesztina kopár hegyeit. Ujzülöttnek új fát ültessünk Erec Jiszráélben, hogy a gyermek nőjjön, viruljon, gyarapodjon, mint a fa.

Olajfa: Arad: Szenes H. Erdélyi Tamara kertjébe 1 olajfa 250 (250). **Cluj:** Erdélyi T.: Dr. Krémer Á. 500, Dr. Hamburg fia Ádám P., Brit Milleja alkalmával: Dr. Hamburg J. 1000, Becski J. 200, Dr. Kohn Gy., Hamburg L., Herskovits M. 200—200, Dr. Kohn H., Dr. Neufeld, Déri D. 100—100, Dr. Weisz F. 260, Skamperl A., Dr. Szigheti, Dr. Schreiber, Zwi Frindmann, Seelenfreund, Dr. Fenichel 100—100, Dr. Löwi J. 250, Leichtmann A. 140, Rothschild Sári és Leichtmann A. gyűjt. (Ezra), 3350. **Diciosánmártn:** Dr. Ligeti S. 250 (250). **Hateg:** Lowi L. 250 (250). **Incu:** Vértés I. 250 (250). **Targumures:** Deborah 500, Hirsch S. 250 (750). **Lugoj:** Neumann H. 250 (250).

Oradea: Rosenfeld betegs. felgyógy. alk. 200. **Interexim** adománya Wachtel M. Jassi elhunytá alk. koszorúmagvált. 10 olajfa (2700).

Timișoara: Részl. Uj Korban 600 (600).

Templom: **Albajulia:** 80 (80) **Mercurea Ciuc:** Bermann J. 200—200. **Targumures:** Nussbaum A. 300, Bretter V. 200, Izák E. Bréger S. 200—200, Réder F. 100, 4 kisebb 135, (1185), **Timișoara:** Részl. Uj Korban 33978.

Akció: **Albajulia:** rendezv. 200, Chamis-aaszar 158, (358), **Baia-Mare:** Barisszia gyűjtésből 500, (500) **Blaj:** rendezv. jöv. 2000, (2000). **Cehul Silvaniei:** febr. 27-i rendezv. jöv. 460, (460). **Cluj:** Chamis-aaszar: 2100, Keren Hajje-zod, Wedgewood rendezv. 300, narancsért 800 (3200). **Lugoj:** Chamis-aaszar 480, (480). **Marghita:** Chamis. 280 (280), **Pancota:** Purim 200 (200), **Pecica:** Krammerné 300 (300), **Petroșani:** báli jöv. 2015 (2015), **Salonta:** Weisz Margit gyűjt. öz. Weiner F-né 140, 20 kisebb 960 (1100), **Timișoara:** K. H. előadás gyűjt. 230, Chamis. 455 (685), **Turda:** Chamis. 210 (210). **Közreműködtet:** Stern Duci és Honig Ella. **Uioara:** másoros est jöv. 1000 (1000), **Varviz:** Ch-nuka 1600 (1600).

Érték: **Cluj:** lev. lapért 50. **Timișoara:** Bélyegért 89 (89).

Pinkász: **Cluj:** Gross Lea és gyűjt.: Erzmann L. és Wolf S. esküvő 425 (425), Tg.-Mures Biederman Alice és Serbu Zoltán esküvőjén Rosenfeld Ili és Friedler S. gyűjt. 1300 (1300), **Timișoara:** Rész. Uj Korban 900 (900).

Aranykönyv az élet könyve Benne lépy megörökítve

Aranykönyv: Preisler H. ujszül. Brith-Milleja alk.: Preisler H. 500, Preisler H. 300, Hochmann J. 200, Kun A., Sámuel N., Dr. Rosenberg, Dr. Kiss, Braunfeld H., Wertheimer F. 100 100, 11 kisebb 560 (2160) **Ezra** aranykönyvi bev. Leichtmann A. gyűjt. **Oradea:** Katz R. utj. Gtünwald I. és Schwartz S. adománya 500, Mittelmann Magda gyűjt. Rosinger Irén, és Friedmann

Z. esküvőjén: NN. 300, Friedmann L., Rosinger J., NN., 200—200, (600), Kaufthel G. Pál Rosinger J., Leitner Z., N. N., N. N., N. N., Fuchs J., Leib, Kupfer J., Leitner G., N. N., Leitner S. Weiss I., Möller J., Leitner L., Leitmann S., NN. 100 100, Aviva-Barisszia kulturdelutáján kis Aviva gyűjt. 127, Templomadomány: Katz R. 100, 1 kisebb 41, Wolowits Irénke és Pohl Teréz gyűjt. Goldstein E. és Stern Sáriga esküvőjén Goldstein E. és neje 200, Goldstein Salamonné, Goldstein V., Goldstein Baba, Friedmann A., N. N., 100—100, 9 kisebb 420, Altmann S. aranykönyvi bev. (eddig 19113), Gottlieb H. esküv. gyűjt. 308. Beck Annus és G. H. gyűjt.: Spitzer Irén és Vigdorovits V. esküvőjén Vigdorovits I. és neje 100, W-isz I. 100, Rosenberg F. 100, 1 kisebb 20, Gottlieb H. gyűjt. 539, Márkuszné 100, kisebbek 439, Nehai Kohn Mirjam Ch. N. bev. (Eddig 16545), **Targumures:** Aviva Noémi rendezvényből 600, Ifj. Aviva teadélutánjából 200 (600).

Imi zsebpersely: Arad: Péterffy E. 74, (74), Dr. Weisz Fulop, **Cluj:** 188, Barisszia: Gutfried J. 138, 3 kisebb 92 (230), Ezra: 5 kisebb 238, Ceire Mizrahi: 5 kisebb 140, 1 kisebb 20 (816), **Reșița:** Fischer Z. és Schwimmer B. 80 80, Vadász Rézsi 60, Friedmann Leona 60, 7 kisebb 254 (53) **Tg.-Mures** kisebb 28 (28), **Timișoara:** részl. Uj Korban 119.50 (119.50).

Különböző adományok: **Albajulia:** Barisszia 500 (500), **Baia-Mare:** részl. 60 (60), **Cluj:** kamattérítésért Banca Marmorosch 457 (457), **Gheorgheni:** részl. 6377 (6377), **Mercurea:** egyéni adom. 50 (50), **Oradea:** Biedermann Ilonka és Stern E. gyűjt. Goldstein E. és Stern S. esküv.: N. Nyal Rézsika dunajára (eddig 5099), **Sibiu:** Pro Palesztina L. 2000 2000, **Somcutamare:** részl. 731 (731), **Timișoara:** egyéni adomány 150 (10165).

Utólagos részletezések: **Surdac:** Becker Henrikné m. havi adománya, egyéni adomány és nem gyűjtés. Becker Henrikné saját perselyéből kimentte.

Végrendeleti hagyatékok a KKL-nek

Keletporoszországban egy magát meg nem nevező cionista a Zsidó Nemzeti Alapra 10.000 márkát (négysszázezer Lei) hagyott végrendeletileg. A névtelen végrendeletkező a legzsebb cionista tradíciók követte. Ezt a módját a nemes adományozásnak annál is inkább ajánljuk olvasóink figyelmébe, mert Erdélyben, sajnos, még nem volt példa rá, hogy cionista ember végrendeletkezésében Palesztina földjének visszaváltására is gondolt volna.

Ebből az alkalmából nem lesz érdektelen felsorolni, hogy az utóbbi években a KKL hagyatéki bevételeit:

1923.	1500 font
1924.	11610 "
1925.	10632 "
1926.	2670 "
1927.	11576 "
1928.	2991 "

összesen: 40979 font, 1 font kb. 807 lei.

Ezek közül névszerint érdemes felsorolni a következőket: R. Gotz Oroszország 16.070 font, L. Rosenblum Anglia 4000 font, D. Lewonohn Erec Jiszráél 3410 font, I. Epstein Délatrika 2882 font, M. Klabin Brazília 2400 font, Anonym Erec Jiszráél 2000 font, I. Léwy Anglia 1755 font, Mendel Fohner Anglia 1418 font stb.

Jahrzeit alkalmával ne feledkezzetek meg a Keren Kajemetről, mert a Jahrzeit-alapítvány a legzsebb megörökítése az elhunyt emlékének.

Hitközségi adományok. A zürichi hitközség 1000 svájci frankot szavazott meg és adományozott a KKL-nek. Ugyancsak a zürichi hitközség ugyanakkor a Keren Hajjeszódnak 1000 fontot adományozott. A londoni hitközség 100 angol fontot (80.000 lei) adományozott a Keren Kajemetnek. A telavivi nagytemplom előjárósága a bruttó bevételek 10 százalékát a KKL javára adja. Ez egy évben 900 fontnak felel meg (720.000 lei). Ezeket az adományokat az erdélyi hitközségek és KKL biztosok figyelmébe ajánljuk, mert Erdélyben még ritkaságszámba megy az olyan hitközség, amely megértette, hogy mit parancsol az idők szelleme Palesztinával kapcsolatban.

Szombat

Az összes veritalkó

abból a szer követeléshez megfélemlenek-vény előírás-vétele szerep könyveiben, ayes formák leszállított an értéke megfelel szegnek.

A verifikáló kodnia arrodákat és kulcczó tálasakor te

Az állam léseket, mint osztották. Az a vitán felel dig a vitás követeléseket álló bizottság összes köve ulján fogják hoz, amelyek toznak. Az 5 léseket teljes az ezenfelül 50 százalékok millió lejt kö löt folyósítá

Azokat a állam hitel a folyósítat fogják köl tionalán

Ne álljon oladács

Né Calea R a legzsebb még sok e

Tava

Az állam belföldi adósságainak kifizetése nem hoz nagyobb könnyebbülést a pénzpiac számára

A kifizetésre kerülő 6 milliárd visszavándorol külföldre. Hogyan történik a követelések likvidálása?

(București-Bukarest, március 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Csütörtökön terjesztette be Popovici pénzügyminiszter a kamarában annak a 6 milliárdos hitelnek a megszavazásáról szóló javaslatot, amelyből az állam belföldi tartozásait fogják kifizetni. Ebből az összegből a CFR egymaga 4 milliárd 800 millió lejt kap kölcsön, míg a fennmaradó összeggel a különböző minisztériumok tartoznak leszállított anyagokért és egyéb szolgáltatásokért.

Az összes igényeket egy háromtagú verifikáló bizottság fogja felülvizsgálni

Aból a szempontból, hogy a bejelentett követeléshez csatolt igazoló okmányok megfelelnek-e az állami számviteli törvény előírásainak, a szállított anyagok átvétele szerepel-e az illető hatóságok könyveiben, maga a megrendelés törvényes formák között történt-e és hogy a leszállított anyag, vagy elvégzett munka értéke megfelel-e a kiutalásra kerülő összegnek.

A verifikáló bizottságnak kell gondoskodnia arról is, hogy mindazokat az adókat és illetékeket, amelyekkel a kifizető tartozik, a követelések folyósi táskakor teljes összegükben kifizesse.

Az állammal szemben fennálló követeléseket mint ismeretes, két kategóriába osztották. Az egyik csoportba tartoznak a vitán felüli követelések, a másikba pedig a vitás követelések. A vitán felüli követeléseket azonnal folyósítják, míg a vitás követeléseket egy szakemberekből álló bizottság fogja revízió alá venni. Az összes követeléseket a Banca Nationala utján fogják átutalni azokhoz a bankokhoz, amelyeknél az állam hitelezői tartoznak. Az 5 millió lejig terjedő követeléseket teljes egészükben fogják kifizetni, az ezenfelüli összegekből egyelőre csak 50 százalékot, vagyis, ha valakinek tíz millió lejt kell kapnia, most csak 7.5 milliót folyósítanak belőle.

Azokat a bankokat, amelyeknél az állam hitelezőinek tartozásai vannak, a folyósított összeg átutalásakor arra fogják kötelezni, hogy a Banca Nationalánál fennálló és különböző szám-

Ne álljon fel a régens elavult végeladásaoknak és árveréseknek.

Néparuház

Calea Regele Ferdinand 33.

a legszebb fehérneműt, asztalneműt és még sok ezer cikket 95 teiert árul.

lákon szereplő tartozásaikat részben egyenlőség ki.

Az ebből származó összegeket a Banca Nationala a piac almentálására fogja fordítani, három aláírással ellátott kereskedelmi váltókra.

Pénzügyi körökben azt hangoztatják, hogy a kifizetésre kerülő belföldi tartozások legnagyobb része, amelyeket az állam a külföldi kölcsönből fizet ki, ismét visszakerül külföldre, még pedig olyan formában, hogy a romániai pénzügyezetek

kifizetik külföldi tartozásaik egy részét. A romániai pénzügyezetek ugyanis az állaluk finanszírozott iparvállalatok részére folyósított támogatási tőkéket, amelyeket azután az állam nem fizetett meg a vállalatoknak, nem tudták másképpen pótolni, mint azzal, hogy külföldi tőkéket vettek igénybe, miután a Banca Nationala révén nem sikerült a szükséges hiteleket megszerezniük.

Az iparvállalatok által most inkasszállásra kerülő összegek legnagyobb része tehát a hitelező bankokhoz kerül

amelyek viszont visszafizetik a vállalatuk almentálására igénybevevett külföldi pénzt. Ezeknek a külföldi tartozásoknak összegét a most kifizetésre kerülő követelések kiutalásával, annak szerint harminy négyet teszik ki, de egyes hitelező külföldi bankok bizonyára meg fogják hosszabbítani ezekben a folyósított hitelekben.

A piac tehát nem remél könnyebbülést a pénzforgalomban és igen szűk körökben tartja magát az a vélemény, hogy

a piacnak megfelelő mennyiségű pénzzel való ellátását csakis nagyvonalú és hosszulejratú beruházásokkal lehet biztosítani,

a külföldi kölcsönből származó összegek kivétel, amelyeknek amugy is megvan már a rendeltetésük. Ezeket az investálásokat, hogy ne veszélyeztessék a stabilizáció művét, hosszú lejárat mellett úgy kell eszközölni, hogy az első törlesztések csak akkor váljanak esedékessé, amikor a stabilizáció ellenőrzésére megszabott három év eltelik.

Ágyukból lövik ki Afganisztánban az elfogott lázadókat

Borzalmas módon állanak bosszút egymáson az ellenfelek

London, március 15. Az afgán polgárháborúról borzalmas hírek érkeznek az angol fővárosba, amelyek részletesen beszámolnak arról is, hogy milyen szörnyű kegyetlenséggel végzik ki az egymással szemben álló csapatok a kezeik közé kerülő foglyokat. Afganisztán mindig híres volt arról, hogy válogatott kegyetlenséggel jártak el azokkal, akik az ellenség közül kezeik közé kerültek, de ilyen válogatott kegyetlenségre még az afgán történelem sem igen tud példát.

Kétségtelen, hogy az afgánokkal szemben szükség van a szigorra, mert ezek a harcias, mindenre elszánt, halált megvető emberek hozzá szoktak ahhoz, hogy hidegvérrel nézzenek farkasszemmel a halálra. Most Amanullah és Habibullah csapatai a kivégzésnek azt a módját találták ki, hogy az összekötözött foglyokat egyszerűen óriási kaliberű ágyuk és mozsarak csővébe dugják, azután kilövik őket.

Egy karachi hindu kereskedő, Sorab Katrak, aki most érkezett vissza autombilon Afganisztánból, elmondja, hogy miképpen folynak le és milyen borzalmas látványt nyújtanak az ezerszámra összerögzített embereknek ezek a kivégzések. Sorab Katrak megérkezése napján volt éppen egy ilyen kivégzés Amanullah új rezidenciájában, Kandaharban, amikor Habibullah három katonájára várt és a borzalmas sors.

A hindu kereskedő arra lett figyelmes, hogy az emberek a város minden részéből rohanna igyekeztek ki a sikságra és persze a kíváncsiság Sorab Katrakot is arra bírta, hogy autómobiljával az emberek után siessen. Kint a mezőn megtudta, hogy három embert itéltek halálra és ezeket ágyukból lövik ki, hogy elrettentő példát statuáljanak Habibullah követői számára. A hindu kereskedő nem akart szemtanuja lenni ennek a szörnyű jele-

nek és meg akarta fordítani autómobilját, de addigra már olyan embertömeg vette körül a kocsit, hogy gondolt, sem lehetett a távozásra.

Sorab Katrak elmondja, hogy az egyik halálraítéltelet borotvaélesen kettéhasította a lövés, a másodikat pedig darabokra tépte az erős töltés. A harmadik halálraítelt kivégzését már nem látta a hindu kereskedő, mert elájult és csak arra ébredt föl, hogy egy tizeves afgán fu kíváncsi a mező közepére szaladt, felkapott egy emberi testdarabot, amelyet gondosan a ruhájába rejtett és elszaladt vele, nyilván azért, hogy a borzalmas leletet mint relikviát őrizze meg magának.

Sorab Katrak elszörnyedve beszélt arról a borzalmas kivégzési nemről házi-

gazdájának, de ez az öreg kandahari afgán mosolyogva nyugtatta meg az indiai kereskedőt azzal, hogy ez egyáltalán nem ritka kivégzési mód Afganisztánban, sőt ő maga emlékszik egy esetre, amikor hasonlóképpen végeztek ki egy embert és amikor az ágyulövés darabokra tépte, tájzjai szerteszét repültek. A kivégzett ember végtagja olyan erővel röpült a nézőközönség közé, hogy az az ember, akit a hernyókön talált, a szörnyű ütéstől a helyszínen meghalt. Az afgánokat azonban meg ez az eset sem riasztja vissza attól, hogy ne menjenek el teljes számban az ilyen kivégzésekre, amelyeket hidegvérűbben néznek végig, mint akár az európai emberek egy futballmeccset.

Szerezzen örömet gyermekének!

Rendelje meg a legterjedtebb zsidó ifjusági folyóiratot, a

Remény-t

megjelenik egyszer havonta.

Tartalmaz mesét, regényt, szindarabot, verset. Cserkész és rejtvényrovat.

Előfizetési ára:

egy évre 240 lej
egy fél évre 130 lej.

Előjegyzések csak az Uj Kelet könyvosztálya utján eszközölhetők. Kérjen mutatványszámot 10 lej értékű levélbélyeg ellenében.

Tavaszi ruhák festése, tisztítása megkezdődött Czinknél Cluj.

SPORT

Wesel Károly nem futballozik többet

Minden bucsuzásban van valami szomorú, ha két elválaszthatatlannak hitt jóbarátot szakít el egymástól. És olyan két jóbarátot, mint Wesel Károly és a zöld pázsit fölött repülő futball-labda, nehezen lehet találni nemcsak a futballozók társadalmában, hanem ott is, ahol az emberek egy kioltathatlan illúzióval a barátság melegségét keresik. Wesel Károly bucsuja a futball-labdától legalább is megható annak a számára, aki évek hosszú sora óta kíséri figyelemmel ezt a barátságot és megszokta, hogy Wesel Károly futball-laba nélkül olyan szokatlan dolog, mint amilyen szokation Kolozsvár sporttársadalmában a futballsport — Wesel Károly nélkül.

A Haggibbor futbalcsapatát, melynek keretein belül Wesel Károly tíz éven keresztül üzte a szorgalmas, ambiciózus és egyesületéért mindenre kész sportember életét, súlyos veszteség éri Wesel Károly bucsujával. Ő volt az, aki a Haggibbor futbalcsapatát halálán munkával és lelkesedéssel néhai Jakobi Dudival együtt megszervezte játékosok, pártolótagok és közönség verbuválásával emelte egyesületét arra a nivóra, amelyen valaha mint Erdély egyik első futballgyűjtése, aratta sikereit. Tíz éven keresztül csapatkapitánya volt a futbalcsapatnak, tréner a fiatal játékosoknak és a legnagyobb erőssége az együttesnek, melynek régi nagy sikereiben orosz-lánrésze volt. Előbb a centerhalf, majd a jobb és balhátvéd posztjain nemcsak a Haggibbornak, hanem Kolozsvár egész futballéletének egyik legkiválóbb játékosa volt, akit Kolozsvár válogatott csapatának minden mérkőzésén számításba vettek.

Kétségtelen, hogy a játékosokban elszegényedett Haggibbort évek óta nem érte olyan veszteség, mint Wesel Károlynak a futballtól való visszavonulása. De ez a puritán amatőr-sportszertete, de fenmarad az a bizonyára örökké fenmarad az a szomorúság, a mit Wesel Károly, de talán a futball-labda is érez e bucsu pillanatában.

(—lay)

Megkezdődik a kolozsvári futball-szezon. Hetek óta tartó késlekedés után, a futball-szakosztály végre ki-sorsolta a szezon bajnoki futball-mérkőzéseit és az első forduló lejátzására a március 17-iki vasárnapot jelölte

Holnap d. e. 11 órakor a Magyar Színházban

Nagy mozi - matiné
15 és 10 leies helyárrakkal.

Jackie milliomos
7 felvonásos burleszk.
Ezenkívül vidám kirívó műsor!

Főszereplő a kls: JACKIE COOGAN.

meg. Holnap a Haggibbor—RMS és Romania—CFR bajnoki mérkőzésekkel kezdetét veszi a bajnoki szezon. Délelőtt Haggibbor II—RMS II., Romania II—CFR II. szövetségi díjmérkőzések kerülnek lebonyolításra.

A temesvári Atlétikai klub birkózó versenye. A TAC március hó 24-én bír

köző versenyt rendez Bánát bajnoksá géért. Nevezési díj személyenként ötven lej. Határidő március 23 este 8 óra. A nevezések Gavrilovic György Timisoara, III. Str. Porumbescu 68. címre küldendők. Minden csoportgyőztes nagy ezüstérmét, a második kisézüstöt, a harmadik bronzérmét kap.

Newyorktól Párisig és Páristól Newyorkig akar repülni leszállás nélkül Frank Taggart buffalói pilóta

Newyork, március 15. Frank Taggart buffalói pilóta, aki a világháborúban a híres amerikai Lafayette-repülőosztagnál szolgált, newyork—páris—newyork repülőtra készül, amelyet közbelső leszállás nélkül akar végrehajtani. Taggart három motoros Junkers-géppel akarja megtenni

az utat. Newyorkból Párisba repül, a lebourgeti repülőtér fölött a Ouest-on Mark mintájára benzint vesz fel a levegőben, majd visszafordul és másodsor is átrepül az Atlanti-óceánt. A vakmerő pilóta május végén, vagy június elején akar startolni.

A spanyol kormány cáfolja a véres zavargások hírét

Páris, március 15. A Havas távirati iroda madridi tudósítójának közlése szerint a kormány a félhivatalos Fabra távirati irodát felhatalmazta a külföldi lapokban ujjabb nagyarányú összeesküvésről és zavargásokról megjelent hírek cáfolatára. Az utóbbi napokban komolyabb incidensek az ország egyetlen városában sem voltak és igaz ugyan, hogy egy megismételt tüntetés alkalmával a karhatalom fegyverét volt használni kénytelen, de csak egyetlen

tüntető sebesült meg súlyosabban. A félhivatalos távirati iroda szerint a kormány teljesen ura a helyzetnek s a zavargások néhány vezetőjének őrizetbevételével a rendfentartó hatóságok biztosították az ucca rendjét.

Páris, március 15. Madridi jelentések szerint a főiskolai hallgatók sztrájkja áttért az összes spanyol főiskolákra. Több vidéki városból súlyosabb természetű rendzavarásokról érkeztek hírek.

Európa után most Ázsiában pusztít a spanyolnátha

Páris, március 15. A Boulevard Saint Germainen van a nemzetközi egészségügyi intézet székháza. Itt fogadta dr. Abt, az intézmény párisi direktora az Uj Kelet párisi munkatársát és a spanyolbetegség terjedéséről a következő felvilágosítást adta a hozzája mindenfelől befutó hivatalos jelentések alapján:

— Az ideai spanyolinfluenza tulajdonképen még a multesztendeinek folytatása.

A járvány októberben indult el világhódító útjára. És pedig Oceániából. Pontosan Tahitiban észlelték az első eseteket október közepé táján. Innen Amerikába tette át színhelyét a kór, legalább is itt leltük meg ujjabb tartozkodási s pusztítási területét. Október végén San Franciskóból, november elején Los Angelesből, decemberben pedig már a délamerikai államokból jelentenek súlyos és gyorsan terjedő járványokat. Január közepéig fokozódott a betegség ereje s pusztítása, azóta csökkenőben van az influenza grasszálása Amerika területén. Kezdetben hetenkint negyedmillió volt a megbetegedettek száma, aztán lepadt ez a szám heti huszonötezerre.

— Ami Európát illeti, itt több influenza-góc keletkezett és pedig egy volt Berlinben, egy Glasgowban és egy a skandináv államok déli részén.

Kopenhágából a mult hónapban még heti tízezer esetet jelentettek. Továbbá nagy volt a gippe pusztítása német földön is, Berlinen kívül főleg Brémán, Brandenburgot, Szászországot és Alsó-Sziléziát semmelte ki főfészkéül a spanyolkór, míg ezzel szemben Oroszország területét szinte teljesen elkerülte. Spanyolországot, amelynek nevével a járványt emlegetik, — természetesen muszáj volt szintén kitüntetnie látogatásával. Főként Madridban terjedt el. Az országhatárokat könnyen átlépi, hiszen a betegek szabadon utazhatnak egyik

állomásról a másikra — s így áthurcolják a kórt a meg nem fertőzött területekre is.

A jelen pillanatban már csak utolsó rángásait észleljük a grippek Európában, ahonnan szedi a sátorfáját, hogy áttelepedjék Ázsiába. Ott sokkal keményebben lép fel.

Japánban például a héten minden egyes napra több, mint ötvétezer megbetegedés esett és ezeknek huszonöt percentje halálos kimenetelű. Remélhető azonban, hogy Ázsia után nem kerül sor már ujjabb kontinensre. Európa mindenesetre tul van már a veszedelmen s így nem kell tartani a tél hátralévő részétől.

Schellack-ban, mindenféle minőségben, Románia legelső beszerzési forása.

Ullmann József és Fia
festék és vegyáru import ORADEA.

Invitare.

Moara Sistemăică S. A. din Câmpia Turzii ține la 23 martie 1929 orele 3 după masă adunare generală anuală la Turda în biroul avocat al dr. Reich Josif. Program:

1. Deschiderea sedintei.
2. Raportul direcțiunei și comisiunei de control.
3. Inaintarea bilanțului și contului de profit și pierdere.
4. Descarcarea comisiunei de control.
5. Alegerea direcțiunei și comisiiei de control pe 3 ani.
6. Modificarea statutei or.
7. Ridicarea capitalului dela lei 125.000.— la 1.000.000.— lei.
8. Eventuale propuneri.

Directiunea,
Bilanț: Activa: Cassa: 94.313,15, Sesiune și edificiu: 64.000.—, Instalația: 225.000.—, Debitori: 234.773.—, Cereale și saci: 693.268.—, Pierdere în anul 1927: 1.035.520,16, Pasiva: Capital Soc etar: 121.000.—, Creditori: 2.185.258 60. Profit net în anul 1928: 36.615,71.
Câmpia Turzii la 14. Martie 1929.

Uj könyvek (Szépirodalom)

Arlen: Iju szerelmek	ára 204 lei
Benedek Marcell: Hamlet tanár ur	108 "
Anet Claude: A tulso parton	153 "
Cherbuliez: Holdentis Meta	102 "
Delmont: Város a tenger alatt	190 "
Dekobra: Guruló Vénusz	136 "
Erdős René: Pandya György ifjusága	204 "
Roland Dorgeles: A szent Louis Hemon: Az ökölvívó	187 "
Locke: Uri csavargó	136 "
Mathersy Helén (Jön a rozson át" szerzője): Gyözelmes Vénusz	170 "
Courths Mahler: Szind Dóra	25 "
Oppenheim: Kalandorok és milliárdosok	68 "
Romain Rolland: Mahatma Gandhi	25 "
Sásdi Sándor: Hanna nagy utja	102 "
Sardou Victoria: Teodora	119 "
Sirindberg: Az apa; Pajtások; Julia kisasszony	102 "
Wassermann: A lángész	156 "
	255 "

Uj utakon

Markovics Rodion: Szibériai garnizon	ára 160 lei
Paleologue: Eugenia császárnő vallomásai	160 "
Benoit: Szerelmes ellen-ségek	160 "

Szép Erő: Jó nő. (Legujabb költemények). Ára 102 lei.

Dosztojevszkij özvegyének emlékiratai

A legérdekesítőbb regénnyel vetteknek ezek az írások, amelyekben a nagy orosz író felesége feltárja előttünk Dosztojevszkij mindennapi életét, írói műhelyét és mindent, ami a költő rajongóit érdekelheti. Ára két kötetben 408 lei.

Wallace: Erőszak	ára 221 lei
Wallace: A dilettáns gonosztevő	153 "
Wallace: A halál angyala	163 "

Gárdonyi Géza műveinek gyűjteményes kiadása:

Dávidkáné	ára 136 lei
Falusi verebek	136 "
Pöhölyék	136 "
Bor	102 "
Fehér Anna	102 "

Palle: 44 nap alatt a föld körül. (Egy cserkeszfú utazása). Ára 136 lei.

Népszerű tudományos művek:

Mi a Rádió	ára 20 lei
Renan: Evangelium	289 "
Akeresztényegyház	272 "

Mencken: A nők védelmében. (Házasság, szerelem stb. előítéletmentes vizsgálása ez a sziporkázóan ötletes könyv). Ára füzve 149, kötve 204 lei.
Raul France: Az örök erdő. (Vonzó erdei séták kapcsán az ember és társadalom örök problémáját viágítja meg a világhírű tudós). Ára 170 lei.

Molnár Antal legujabb zenekönyvei:
Zenekultura — — — ára 187 lei
Jazz-band — — — " 119 "

Schildof: Spanyol nyelvtan	ára 272 lei
Lingua: Spanyol-magyar szótár	122 "
Comptett spanyol szótár	272 "

Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában.

Szomb...
Az Uj Kelet...
Főszerkesztő...
Koloz...
Lapunk...
nirdetési...
napról ke...
RUDOL...
Str. Regi...
ucca...
Str. Gelu...
helybeli h...
Kiadóhiva...
pest, a m...
hirdetése...
többsz...
fel. Kérj...
kedjenek...
jes bizal...
tési iroda...
Lloyd Exp...
tések a dr...
ban. Calea...
selényi-u...
termében...
— Özön...
génye ma...
dalmj rész...
puunk az...
egyik szen...
Özönviz-ét...
ban. Az Öz...
sabb probl...
embert a v...
mutatja őt...
sam és erő...
jutoft em...
megértő...
megmutatja...
levő embe...
szonleső...
komédiát...
olvasóink...
— Megi...
tár — va...
szakkönyv...
Vasile és...
szakkönyv...
el a sajtó...
könyv m...
nálható...
ségekét...
A könyv...
vosoknak...
nyelvü or...
lálják ben...
oldalon, f...
tésben 70...
750 lej. M...
nească ny...
— Egy...
A Select...
kezdik me...
tését, am...
Stoltz Hil...
előadóm...
szép karri...
nyai sorár...
velőintéze...
ső nagy s...
lános érde...
tatását.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánág zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Mañton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jambor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Kaszner Rezső,
Str. Carol 81.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Kolozsvári hirdetőink figyelmébe

Lapunk részére a kolozsvári piacon hirdetési kötések létesítésével a mai naptól kezdve kizárólagos joggal a

RUDOLF MOSSE RÉSZV.-TÁRS.

Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-ucca) 37. Telefon: 4-13 és

LLOYD EXPRESS

Str. Gelu 20. sz. — Telefon: 14-55. helybeli hirdetési irodákat bízunk meg. Kiadóhivatalunk közvetlenül, ehhez képest, a mai naptól kezdve, csak apróhirdetéseket és 3 megjelenésnél nem többre szóló alkalmi hirdetéseket vesz fel. Kérjük tehát hirdetőinket, szíveskedjenek minden újkötés ügyében teljes bizalommal a két megbízott hirdetési iroda valamelyikéhez fordulni. (A Lloyd Express utján feladhatók hirdetések a dr. Sámuel Jenő divatruházában. Calea Regele Ferdinand (v. Westelényi-u.) 3. és Gárdi fényképész műtermében, Főtér 3 szám is.)

— **Özönvíz.** Solem Alejchem bájos regénye ma fejeződik be az Uj Kelet irodalmi részében, Holnaptól kezdve kapunk az amerikai jiddis irodalom egyik szenzációs termékét: H. Berger Özönvíz-ét fogja közölni folytatásokban. Az Özönvíz egyike a legizgalmasabb problémáknak. Megmutatja az embert a veszedelem óráiban és megmutatja őt a jólét perceiben. Plasztikus és erőteljes duzzadón látjuk a bajba jutott embert, aki emberies, jószágos, megértő, megbocsátó és méltányos és megmutatja a biztonságos helyzetben levő embert, aki kizárólagos, igazságszerető, gonosz és megátalkodott. A komédiát, amelyet Szabó Imre fordított olvasóink különös figyelmébe ajánljuk.

— **Megjelenik az «Egészségügyi szótar — vagy orvos a háznál» című szakkönyv második kiadása.** Dr. Bianu Vasile és dr. I. Glavan értékes orvosi szakkönyve néhány nap múlva hagyja el a sajtót második kiadásban. A szakkönyv minden családban nagyon használható, met részletesen írja le a betegségeket és a betegségek gyógy módját. A könyv a nem román anyanyelvű orvosoknak is ajánlatos, mert a román nyelvű orvosi terminológiát is megtalálják benne. A könyv ára nyolcszáz oldalon, füzve 600, kötve 650, velin kötésben 700, finomabb vászonkötésben 750 lej. Megrendelések a Carlae Românească nyomdáiban eszközölhetők.

— **Egy Kolozsvári színészfilm.** A Select-mozgóban néhány nap múlva kezdik meg egy nagyszabású film vetítését, amelynek vezető női szerepét Stoltz Hilda, a kolozsvári származású előadóművész alakítja. Stoltz Hilda szép karriert futott be külföldi tanulmányai során és a „Don Juan a leánynevelőintézetben” című UFA-film az első nagy sikert érte el. Kolozsváron általa lényegesen érdeklődés előzi meg a film bemutatóját.

Az Orvosok Szövetsége küldöttségileg kérte a pénzügyminisztertől a professzionális adók csökkentését

(Bucaresti-Bukarest, március 15. Az Uj Kelet tud.) Az Orvosok Szövetsége ponteken délelőtt küldöttségileg kereste fel Popovici Mihai pénzügyminisztert dr. Gheorghiu szövetségi elnök és Danielopol egyetemi tanár vezetésével. A küldöttség azt terjesztette a pénzügyminiszter elé, hogy az új adókövetéseknél felemelték az orvosok professzionális adóját is, ugyanakkor, midőn Romániában az orvosok nem tudnak egzisztenciát teremteni maguknak, a fiatal orvosok pedig valóságosan nyomorognak. A küldöttség kérte a pénzügyminisztert, hogy az adókövető bizottságok az orvosokra ne vessenek ki magasabb adókat, mint a tavalyiak voltak.

Popovici Mihai válaszában kijelentette a küldöttségnek, hogy az új adótörvény nem emelte az orvosok professzionális adóját és intézkedni fog, hogy az adókövető bizottságok a törvény értelmében járjanak el.

Dr. Gheorghiu ekkor azt kérte a pénzügyminisztertől, hogy nevezzenek ki az adókövető bizottságba minden városban egy-egy orvost. A pénzügyminiszter azonban kijelentette, hogy nem tehet eleget ennek a kívánságnak, mert ehhez a „Legea Fiscala” megváltoztatása volna szükséges.

Járványos időben palotától kunyhóig

legyen mindenütt

DIANA sósborszesz

— **Poincarének meglnt bizalmát szavazott a francia kamara.** A francia kamara tegnap délutáni ülésén megkezdte a kongregációs javaslat tárgyalását, amittől némelyek a kormány bukását várták. Ez a várakozás azonban, mint a törvényjavaslat tárgyalásának mind járt az elején kiderült, aligha fog teljesülni. Poincaré régi szokása szerint, ellenfelei támadását megelőzve, maga intézett frontális támadást ellenük s az eredmény az ellenfelek visszavonulása volt. A francia miniszterelnök ugyanis mindjárt a tárgyalás elején, a kongregációs javaslat sürgősségének kimondását kérve, felvetette a bizalmi kérdést. Ezután szavazásra került a sor és 323 szavazattal 254 ellenében a kamara bizalmát fejezte ki a Poincaré kormánnyal szemben.

— **Meghalt ifj. Gál Mózes.** Budapestről jelentik: Másfélévi betegeskedés után egy szanatóriumban tegnap meghalt ifj. Gál Mózes, a kitiűő, fiatal dramaturg és író, Gál Mózesnek, a gyermekirodalom híres mesterének a fia.

— **Nobile lemondott társait kiténteték.** Rómából jelentik: A közönség élén ken kommentálja azt a tény, hogy Nobile a tábornoki rangról történt lemondásával egyidejűleg, amit mindenki kényszerlemondásnak vesz, a sarki expedició néhány résztvevőjét előléptetésekkel tüntették ki. Romagna, a Citta di Milano mentőhajó volt parancsnoka a genuai hidrológiai intézet igazgatója lett, Viglieri sorhajóhadnagy pedig, aki annakidején a jégmezőn maradtak parancsnoka volt, egy torpedóromboló parancsnokságot vette át.

— **CSUKAMAJOLAJ HELYETT** élvezetes csemegé a jóízű, kellemes, poralaku Jemalt.

— **Tettenért zsebtolvajnö.** A Széchenyi téren tegnap letartóztatták Fitz Mária zsebtolvajnö, akit a kolozsvári rendőrség már évek óta köröz. Fitz Mária abban a pillanatban tartóztatták le, amikor Dávid Maria kolozsvári lakostól 1160 lejt ellopt. Fitz Mária átkecsérték az ügyészség fogházába.

Elevenkönyvek

Fiatalok és beérkezettek ujszerű írásait adjuk ebben a sorozatban. Uj és szenzációs azonban az is, hogy szép kiállítású, egészvászonkötésű könyveket adunk ezzel a sorozattal a lehető legolcsóbb árban, az olvasóközönség legszélesebb rétegei számára.

- Benoit:** A király gyürüje.
- Carco:** A hurok.
- Cocteau:** A párisi fiu.
- Curwood:** Kazán, a farkaskutya.
- Hese:** Sziddháta.
- Kistemaekers:** Váltott előfogattal.
- Michaelis:** Hét nővér.
- Spunda:** A halottbűvölő.
- Unamuno:** Ez aztán a férfi!
- Wells:** A tengeri tündér.

Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztálya utján 150 lejes havi részletben is.

10 kötet
egész vászonkötésben
820.— lej.

Havi részlet: 150.— lej.

Kellemetlen szájszag

viszatasztó. Csanya szűri fogak eltorzítják a legzsebbi arcot. Mindezt szépségéhibát azonnal és alaposan el lehet tüntetni a pompásan töltött Chlorodont-fogpaszta gyakori használataival. A fogak már egyszeri használat után gyönyörű elefántcsontszinben ragyognak, különösen ha a tisztításhoz külön erre a célra készített fogazatos sörtéjű Chlorodont-fogkefével használjuk. A fogak közé szorult rohadó ételmaradékok, melyek a kellemetlen szájszagot okozzák, ezzel a fogkefével alaposan eltávolíthatók. Kísérlelj meg egy tubus fogkefével.
Chlorodont-fogpaszta, -fogkefe és -szájvíz mindenütt kapható.
Csak kék-fehér-zöld színű csomagolásban „Chlorodont” felirattal valódi.

— **Csecsemő hulláját találták a Szamosban.** Tegnap este Lázár József Kajántó-utcai lakos a fapiacra egy csecsemő hulláját találta meg a Szamosban. A csecsemő mintegy kilenc hónapos fiúgyerek volt, akit a rendőrség feltevése szerint megfojtottak és a Szamosba dobtak. A feltevés helyességét a bonctani intézet vizsgálata fogja megállapítani.

— **A máramarosi zsidó ifjuság teaestélye.** Ma este tartják a máramarosi zsidó ifjusági frakciók együttes teaestélyüket, amely egyike lesz a szezon legsikerültebb rendezvényeinek. A teaestélyen, amelyet a Korona éttermében tartanak meg, szépségverseny is lesz. A vadászok jazz-zenekeara szolgáltatja a zenét.

— **Üzenet a gyógyíthatatlan betegeknek.** Egy nagykarolyi orvos, dr. Fejér Miklós, ezen a címen füzetet írt. Beesületes szándékában nem lehet kételkedni, e eszközei talán mégis fogyatékosak. Biológiai alapon, különösen étrendi reformokkal akarja a gyógyíthatatlanságot gyógyíthatóvá tenni és azt állítja, hogy a nyers gyümölcs leginkább alkalmas az életenergiák rendezésére és egyensúlyban tartására. De követeli a levegőn való mozgást, a tornát, a mérsékelt életmódot. Általában olyasmit követel, amit gazdaságilag független, jómódu emberek engedhetnek meg maguknak. Jó lenne minden esetben, ha a gazdaságilag gyógyíthatatlanoknak is üzenne valami jót a szerző, aki azt hiszi, hogy bőjtölni a leghasznosabb dolgok egyike. Ezt a véleményét mi is osztjuk, de a jó táplálkozást, akár a vegetáriánusit is, valamivel életrevalóbb dolognak tartjuk a koplalásnál.

— **A bortermelés védelméről szóló javaslatot tárgyalta a prágai szenátus.** Prágából jelentik: A szenátus tegnapi ülésének napirendjén a szlovenszkói és ruszinszkói bortermelés fokozottabb védelméről szóló javaslatot tárgyalták. Az előadó rámutatott arra, hogy a cseh országi bortermelésnek hatalmas külföldi versenytársa a magyar bortermelés mely mellett a esehországnak nem szabad a versenyben lemaradnia. A borhamisítást törvényes intézkedésekkel kell kizárni, met a világpiacon csak az olyan boroknak van jó hírük, melyeknek érdekében intézményesen lehetetlené tették a hamisítását. A javaslatot a szenátus első olvasásban elfogadta.

Hirdessen az Uj Keletben

Mától kezdve Hotel Imperial a világ szenzáció Magyar Színházban

— Ezer darab ezüst és arany érmet találtak egy olasz város közelében. Rómából jelentik: A Stefani távirati iroda matterattai tudósítójának közlése szerint a város közelében folytatott ásatásoknál csaknem ezer darab arany és ezüst érmet találtak, amelyek nagy része azonos korból származik az anconai kikkötői lelet antik érmeivel. Az érmeek szinte felbecsülhetetlen értéket képviselnek.

— **Eljegyzés.** Berkovits Mácsit Máramarosziget eljegyezte Weisz Bernáth Munkácsról. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Dr. Radnányi Fényes Janka** tánc-tanárnő tavaszi „Babaköton“-ját folyó hó 17-én vasárnap délután 5 órakor kezdte meg. Jelentkezés lakásán, volt Rákóczy-ut 8. (Erzsébet villa.)

— **A Hlinka-párt bíróságához fordul mandátum-fosztó kéréssel.** Prágából jelentik: A képviselőház elnöksége tegnap foglalkozott a tót pártjának Juriga és Tománek képviselők mandátum-fosztási kérelmével és az ügy beható vizsgálata után inkompetensnek jelentette ki magát bármilyen irányú döntés meghozatalára. A Hlinka-párt a határozat közlése után párt értekezletet tartott, amelyen elhatározta, hogy a mandátumok megsemmisítését most már a választási bíróságnál fogja kérni.

— **Loebe elnök szerint Németország nem tagadhatja meg a menedékkjogot Trotskijtól.** Berlinből jelentik: Loebe elnök ma egyik lap munkatársának adott nyilatkozatában Trotskij beutazási engedélyével kapcsolatban feltett kérdésre azt a választ adta, hogy a birodalmi kormány nem tagadhatja meg egyetlen politikai üldözöttől sem az országban tartózkodást, mert ez méltatlan lenne a háboru utáni Németország szelleméhez. Loebe szerint a birodalomnak menedékhelynek kell lennie minden száműzött számára.

— **Emlékbeszéd.** Vasárnap délután az ortodox zsidó templomban Glasner Akiba Adar hetedik emlékbeszédet tart az elmúlt évben elhunytakról. Az emlékbeszédet vasárnap délután pontban öt órakor tartják meg.

— **Az alkalmazottak munkakönyvét a munkaadó köteles kéznél tartani.** A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara figyelmezteti az összes iparos munkaadókat, hogy az érvényben levő ipar törvény szerint kötelesek alkalmazottaik munkakönyvét állandóan kéznél tartani a munkahelyen. Azok a munkaadók, akik e rendelkezésnek nem tesznek eleget, egy esetleges ellenőrzés esetén büntetésben fognak részesülni.

— **Súlyos büntetést kér az ügyész Blumensteinra és a többi kötvényhamisítókra.** Párisból jelentik: A Blumenstein és társai ellen folyó bűnperben az ügyész rámutatott arra, hogy bár Franciaországot a kötvényhamisítással kapcsolatban anyagi károsodás nem érte, a lehető legszigorubb büntetés kiszabását kéri a vádlottakkal szemben, akik aljas pénzügyi műveletek központjává tették Franciaországot. A legnagyobb felelősség Blumenstein bankárt terheli, akinek felelőssége annál nagyobb, mivel beigazolást nyert teljes rosszhiszeműsége. Blumenstein maga is beismerte, hogy megkárosította a magyar államot és pénzügyi elégtételt is ajánlott fel.

Színház - Művészet

HOTEL IMPERIAL

Ma reggel pont 9 órakor megnyílik a magyar színház két pénztárának ablaka s kezdik a jegyeket árusítani a Hotel Imperial előadásaira.

Ma délután 3 órakor berregni kezd a mozigép a magyar színházban s le fogják vetíteni minden idők legszebb, leggradiózusabb, legcsodásabb film-óriását: a Hotel Imperial-t.

Ma délutántól népvándorlás fog felkeltetni a késő éjjeli órákig a magyar színház felé, mert a Hotel Imperial-t Kolozsvárott mindenki meg fogja nézni.

Ma estétől már kunyhókban és patotákban, hivatalokban és utcákon, kávéházakban és klubokban, mindenütt, ahol emberek találkoznak és beszélgetnek, a Hotel Imperial elragadó szépségeiről fognak beszélni.

Ma délután 3 órakor és 5 órakor és este 7 órakor és 9 órakor is a Hotel Imperial-t fogják vetíteni.

Ma be fog bizonyosodni, hogy akár milyen elragadtatással beszélünk is erről a filmről, az nem túlzás, mert minden jelző kevés ahhoz, hogy leírja a Hotel Imperial szépségeit.

Ma azok is hűvé válnak a mozinak, akik egyébként nem szeretik a filmet.

Ma és holnap és holnapután, minden nap 3-kor, 5-kor, 7-kor és 9-kor látható a Hotel Imperial.

A Magyar Színház mozi-műsora:

Szombaton 3-kor, 5-kor, 7-kor és 9-kor: Hotel Imperial. (Biro Lajos óriási filmszenzációja. Főszereplők: Pola Negri, James Hall, George Segmann. Rendező: Mauritz Stiller.)

Vasárnap d. e. 11-kor: Mozi-matiné 15 és 10 lejes helyárrakkal.

10 lejes helyárrakkal.
Vasárnap 3-kor 5-kor 7-kor és 9-kor: Hotel Imperial.
Hétfőn 3-kor, 5-kor, 7-kor és 9-kor: Hotel Imperial.

A Nemzeti Színház és a Román Opera heti műsora:

Szombat d. u. Traviata (Gyermekelőadás)

Szombat este: Hét eladó lány.

Vasárnap d. u. A régi Heidelberg.

Vasárnap este: Tannhäuser, John Sullivan vendégfelléptével.

Kedd: Kardinális (Bemutató).

Szerda: Tannhäuser (John Sullivan felléptésével).

Pénteken: Tannhäuser (John Sullivan bucsufelléptésével).

Szombaton d. u. Bohémek (Gyermekelőadás)

Szombat este: A kardinális.

Vasárnap d. u.: Szóktetés a szerájból

Vasárnap este: Medea.

Hétfőn d. u. Hét eladó leány.

Hétfőn este: Tosca (Munkáseelőadás)

Kedd: A kardinális.

Szerda: Fidelio.

Csütörtök: Nincs előadás.

Péntek: Nincs előadás.

Szombat: Nincs előadás.

Vasárnap d. u.: Szévíllai borbély.

Vasárnap este: Az elveszett levél.

A színház iroda közleményei:

Holnap d. e. 11-kor mozi-matiné a színházban 15 és 10 lejes helyárrakkal. Ne felejtsek el a nagyok és ne felejtsek el a gyermekek, hogy holnap d. e. 11-kor kacagtató, nagyszabású mozi-matiné lesz a magyar színházban, igen olcsó helyárrakkal. A matiné műsorán Jackie Coogannal, a leghíresebb gyermekszínésszel a főszerepben: Jackie milliomos c. 7 felv. burleszk kerül vetítésre.

Előkészületben

SZABÓ IMRE

utijegyzetei

AZ UJ BALKÁN

A Balkán népei a béke tizedik évében

A balkáni zsidóság az új világhelyzetben.

Besszarábia, Bukovina, Erdély, Dobruza, Orománia, Bulgária, Törökország, Jugoszlávia, Görögország.

Előjegyzéseket elfogad az Uj Kelet könyvosztálya

HIRDESSÉN AZ UJ KELET-ben

EGYESÜLETI ÉLET

Marx Károly halálának 46-ik évfordulója alkalmából f. hó 17-én, vasárnap d. u. fél 5 órai kezdettel, a Magánalkalmazottak Szövetsége Marx-emlékünnepélyt rendez. Marx Károly jelentőségét Salamon László közművész író és publicista fogja méltatni. Az ünnepélyen való részvétel teljesen díjtalan és vendégeket szívesen látnak.

Az Ezra zsidó Főiskolai Hagatók és Intellektuelek Egyesületének vezetősége közli az egyesület tagjaival, hogy e heti rendes taggyűlést f. hó 17-én vasárnap d. u. 4 órai kezdettel új helyiségében (Str. Ratiu 5., Haggibbor club) tartja meg és kéri a tagok pontos megjelenését.

A Ceiré Clon vezetősége közli tagjaival, hogy e heti rendes gyűlést f. hó 17-én, vasárnap d. u. 7 órai kezdettel már új helyiségében (Str. Ratiu 5., Haggibbor klub) tartja meg és kéri a tagokat, hogy teljes számban és pontosan megjelenni szíveskedjenek.

Purimra -- Zsidó zene

Engel: 50 Smiroth P'ladim (kiséret nélkül) — — — —	75
Engel: 50 Smiroth P'ladim (zongora-kisér. ttel) t. füzet, 6 ének — —	97
Ebből egyes dalok: Moide anih, Elijah hanavi, L'pol ra'am, Bad schal mosche, Likrathschabath, B'mozaej schabath — egyenknt	50
Engel: 5 Schirej am (5 népdal) —	150
Ebből egyes dalok: Ani hadal, Schnia, Klip-klap — — — —	39
Ahawath rajah, Hen hu — — — —	51
Engel: Jaldej-Sadeh, Feldkinder, 6 ének. I. rész — — — —	115
Ebből egyes dalok: Jaldej-Sadeh, Nigun, Ba, ba chawer és Zis'im; Schirath geschem — —	39
Engel: Jaldej-Sadeh II. f. 5 dal —	102
Ebből egyes dalok: Gamadim; Shira Chadescha; Kol haorogin, Parar Kajitz — — — —	48
Engel: Hymnon Iamschorer, Hymnus an den Dichter — — — —	58
Ssamitiski: El jlwne hagall. Négy-szólamu — — — —	48
— Ani hadal. Ja, arm bin ich. Négy-szólamu — — — —	48
Kaplan: Numah ferach. Zongora-kisérettel — — — —	48
Engel: Kinderlieder II. füzet — — —	150
Ebből egyes dalok: Hatapuach, Schewuotk, Purim, Maasch a Galdstein: „Ruth, Boas”. Zongora ének — — — —	48
Engel: Jüdische Volkslieder IV. köt. Ebből egyes dalok: Imah Hatodi, Haadam Mischenolad, Seh ruach rach, Oj nechomele, Och ach Bejamenu — — — —	180
Dalok Tschernichowski versekre: Engel: Omrim jeschua Arez — —	58
— Schoschanath Ploim — — — —	58
— Wajhi Bajeschurun Melech — — — —	78
Almann Ajeich. Zong., hegedű, ének — — — —	126
— Hachnisini. Zongorakisérettel — — — —	102

Zongora-darabok

Engel: Jüd. Volkweisenkranz. 2 és 4 kézre — — — —	190
— Öt zongoradarab — — — —	150
Ebből egyes darabok — — — —	48
Kopit: Freilachs — — — —	58
Milner: Beim Rebben zu Melave-Malke — — — —	102
Rosowsky: Poem — — — —	115
Aisberg: Hebräische Rapsodie — — — —	100
Hatikwah — — — —	39

Kaphatók az „UJ KELET” könyvosztályában utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett.

Szombat
A B
a ga
(Timiso
Uj Kelet
juk azt a
ben a B
tosabb gaz
tánsai kif
reztimól
gyon term
zás: idős
mó része o
kedő hang
sz esőkeve
két ellenté
bársági ar
kozatok h
nos felfog
időket él
Kristályos
D
ügyvédet,
nó tagját
vonatkozó
— Optima
tuációban
mint ügyv
változását
akarjuk ny
ban a benne
lyet. Azt
val a zseb
zöttünk se
megvan a
hogy tudás
litsa. Az
üggyvédi ka
teremtenti.
üggyvédek
visszavonul
lyan elő ü
tudni alap
mételten, na
az új, ism
nagyon sok
F
épitészmér
beltaja a
— Mi e
várjuk a
a tizenkett
stabilizáció
előrelátó é
nia. Az ép
lázás tenni
redukálni,
emberekbe
sem kell,
megkezdő
lyet most

DEV

Zürich —
New York —
London —
Páris —
Milano —
Prága —
Budapest —
Belgrád —
Bukarest —
Varsó —
Bécs —
Berlin —

Közgazdaság

Az Uj Kelet bánási anketja

A Bánás bizakodással várja a gazdasági élet felfrissülését

(Timisoara-Temesvár, március 15. Az Uj Kelet tud.) Mai számunkban lezárjuk azt a nyilatkozatsorozatot, amelyben a Bánás fővárosának legváltozatosabb gazdasági rétegeinek reprezentánsai kifejtik, hogy mit várnak az új rezsimtől és az új atmoszférától. Nagyon természetes, hogy ebben a várakozási időszakban a vélemények túlnyomó része optimista, vannak azonban kételkedő hangok is, amelyek a hosszú krízis eseményei. Egybevetve azonban a két ellentétes áramlatot, az Uj Kelet bánási anketja során elhangzott nyilatkozatokban visszatükrözik az általános felfogást, mely épen mert átmeneti időköt élünk, még nem mutathat fel kristályosodott formákat.

Dr. NOBEL SANDOR

üggyvéd, a bánási intellektuelek kitűnő tagját az intellektuelek problémáira vonatkozólag szólaltattuk meg.

— Optimista vagyok a mostani új szituációban — mondotta Nobel dr. En mint ügyvédember megérem az idők változását. Mi intellektuelek vissza akarjuk nyerni az ország társadalmában a bennünket méltán megillető helyet. Azt akarjuk még, hogy diplomával a zsebében ne kelljen kiindólnia köztünk senki emberfiának, akinek megvan a tehetsége és rátermettsége, hogy tudását a közjó szolgálatába állítsa. Az új helyzet, természetesen, az ügyvédi karban is jelentős változást fog teremteni. Sokan a konjunkturális ügyvédek közül kénytelenek lesznek visszavonulni, de a hivatásának komolyan elő ügyvéd most már meg fogja tudni alaponni biztos egzisztenciáját. Ismétlem, nagyon optimista vagyok, mert az új, ismét gazdag Bánástól sokat, nagyon sokat várok.

FISCHER MIHALY

építésmérnök, a Xilolit építési vállalat beltagja a következő választ adta:

— Mi építésszek a külföldi tőkédtől várjuk a mentőkötélet. Eppen jókor, a tizenkettedik órában jött a kölcsön stabilizáció. A kormányoknak okos és előrelátó építési politikát kell folytatnia. Az építkezések adóit most ebben a lázas tenniakarásban a minimumra kell redukálni, hogy ezzel kedvet öntsön az emberekbe az építkezésekre. Mondanom sem kell, hogy mibelyt az építkezések megkezdődnek abban a tempóban, amelyet most méltán elvárunk annyi

tétlen esztendő után, akkor a bánási munkauélküliek száma a minimumra fog csökkenni. A külföldi tőke, természetesen, ebből a mostani Temesvárból rövid időn belül egy hatalmas, egészen nyugati kaliberű gyárvárost fog csinálni.

MOLNÁR KÁROLY

elektromérnök, az Electrica-cég tulajdonosa így látja a helyzetet:

— A mi szakmánk Romániában, egykét nagyvárost kivéve, nem talált eddig talajra. Ennek egyszerű és megmagyarázható oka abban rejlik, hogy országunk az utóbbi tíz esztendőben nem tudott lépést tartani a művelt nyugattal, mert súlyos belső krízisen ment keresztül. A válság, úgy tűnik, mintha már tűnőfélben lenne és helyébe a nyugodt élet köszöntene be újból. Természetesen a külföldi tőkének van egy komoly feltevése, még pedig az, hogy mi a magunk részéről milyen biztosítékot tudunk adni arra az annyira hangzatosított egyforma bánásindóra vonatkozólag. Véleményem szerint a kormánynak ebben a tekintetben meg kell tennie az első lépést, hogy a kinevezésnek adósaival szemben ne biztosítsunk külön privilégiumot, mint a többi magánhitelezőnek.

SCHULTZ ARNOLD

nagykereskedőtől ezt a választ kaptuk:

— A mi szakmánk és általában a kereskedelem sajnós, eddigelé még semilyen formában sem érezte meg a közelmúltban perferktuált nagy állami tranzakcióknak hatását. Azt mondhatnám, hogy az üzletlenség éppen most a maximumra emelkedett. Ettől a tavasztól, magától értetődik, mi is várjuk az új életet, de őszinten szölvva, momentán még nagyon sok reményem nincs ennek az új életnek a beköszöntéséhez. A külföld még mindig érezteti velünk, kereskedőkkel, hogy az itteni helyzet labilis, mi a külföld előtt bizalmatlanságot fog kelteni mindaddig, míg új törvények nem fogják véglegesen normalizálni gazdasági viszonyainkat.

DRECHSLER GYULA

optikust, a kézművesek részéről szólaltattuk meg.

— Akézműveseknek van a legtöbb okuk remélni, — mondotta — mert hiszen már több, mint egy évtizede csak ezzel a reménnyel tartották magukban

a lelket. A kisipar az utóbbi tíz esztendő alatt a önk szélére került. Mindezek után azt hiszem, hogy a külföldi tőke bevonulása újból talpra fog állítani bennünket.

Eddig tartanak a nyilatkozatok, amelyek azonban nemcsak a Bánás, hanem általában az egész ország gazdasági életének jelenlegi keresztmetszetét adják. Ezek a nyilatkozatok egyetlen közös tendenciát domborítanak ki, mégpedig azt, hogy ezt a gazdag-szegény országot szeretnék egyszer már végre meglegedettnék és boldognak látni. (f.m.)

Közel 15 millió tiszta nyereséget mutat ki a szatmári Casa Noastră S. A. mérlege. A napokban jelent meg a szatmári Casa Noastră S. A. pentru Banca Comert si Industrie 1928 évi mérlege, amely az intézet hatalmas fejlődéséről tesz tanúságot. A bank mérlegszerinti végösszege 435 millió lej, az 1927 évi 300 millió lejjel szemben. A kihelyezések körülből 360 millióra emelkedtek az előző évi 208 millióval szemben, ami közel 80 millió gyarapodást jelent. Ezt az a körülmény tette lehetővé hogy az intézet által kezelt betétek 15 millió lejjel emelkedtek, úgy hogy azok 143 millió lejt tesznek ki. A tiszta nyereség ugyancsak nagyobb, mint az előző évben és közel 15 millióra rug, ami az alaptőkének körülből 30 százalékát teszi ki. Az intézet vezetőségének óvatos politikáját dicséri, hogy a Casa Noastră az idén is 115 lej osztalékot fog fizetni minden egyes 500 lej névértékű részvény után, mint 1926-ban és 1927-ben, ami a részvényekbe fektetett tőke 23 százalékos rentabilitásának felel meg. A tiszta nyereségből a tartalékalapokat közel 4 és fél millió lejjel dotálja a bank, amelynek nyílt tartalékai, a tekintélyes latenciákon kívül, ezáltal közel 25 millió lejre fognak emelkedni, ami az alaptőke körülből 50 százalékának felel meg.

Háziasszonyok figyelmébe!

Beck kávé

újjonan gyártott kitűnő minőségben, csakis kék csomagolásban eredeti.

Kérjen mindenütt valód BECK kávé! Ne fogadjon el mást!

Gyar: **Beck Jenő**
Valea-Lui-Mihai (Ermihályfalva)

Rádió műsor

Idő: közép-európai

Szombat, március 16. — Budapest
9.15: Zenekari hangverseny; 12.05: Cigányzene; 18. Gramofonhangverseny (Saljapin lemezek); 19.40: Zilahy Lajos: Süt a nap c. vígjátékának előadása a Studióból; 22.15: Időjelzés időjárásjelentés hírek. Utána cigányzene. — Bécs, 17.30: Szonáta-est; 20.05: A Strauss valcerdinasztia. Hangverseny, Klara Musil kamararékesnő közreműködésével. — Brinn, 17.45: Dalok és áriák. Előadják: Clara Waldmann és Ludwig Zouhar hangverseny-énekesek; 19.20: Egy operett előadása — 5. G. B. Daventry Experimental, 18.45: Könnyű zene; 19.45: Kamarazene W. Johnstone Douglas (bariton) közreműködésével; 21: Leoncavalló: Bajazzók c. operájának köv. — Katowitz, 12.10: Gramofonzene; 16: Gramofonhangverseny; 22.30: Tánczene — Köln 17.45: Hangverseny; 20: Vidám est. — Milano, 16.30: Szórakoztató zene; 20.30: Verdi: Ernani c. operájának köv. — Prága, 16.30: Hangverseny; 19.20: Adieu Mimi c. operett előadása. — Stokholm, 19.45: Hegedű és zongorahangverseny; 22: Korstini Lindberg dalestje. — Toulouse, 20.50: Hangverseny; 21: Operarészletek. Madárdalok.

Anton Rosenzweig Cluj

ספרים וחינוך תלמידי תורה
Héber könyvek és talleszek
nagykereskedése. — Gyári árák!

Művészi Blondel keretek!

Elvállalom kézimunkák montirozását, régi keretek aranyozását és javítását, Estenként állandó Somlyai Mihály telu Milano 7. sz.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szö 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 5 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg mellette van. Eljegyzési díj 250 lej.

Utazóki BERROVICSI

vendéglője megnagyobbítva
Oradea, Str. Nicolai Iorga 19.
Zöldta-u. Mérsékelt árak. Kitűnő házkonyha

T. Hölgyeim! Tekintsék meg saját készítményü bubi, transzformáció, poschtise parókákat

Hat hónapos villanyos ondolás, speciális, festés és minden különlegességek e szakmában. **MUSSA, Cluj Str. Memorand. 10.**

Önállóan főző, szorgalmas zsidó leány azonnalra kiadó. Kalandos-u. 13.

Kiadó egy különbejárati szoba. Str. Caseanu 27. alatt.

Keresek megvételre egy 100-120 HP. félstabil fűrészpörrel való lűtésre alkalmas gőzlokomobilt, használt, — azonban hibátlan — üzempépes állapotban. Ajánlja ok „Lokomobilt” jelűje alatt Angel Hirapirozába Sighetul-Marmatiei kéretnek.

TÜZSDE

A piac változatlan

DEVIZÁK	Valutapiac 1929 március 15 (Rador)								
	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork
		Nyitás	Zárlat						
Zürich	324 — 3240	—	—	49250	3230	1103250	13689	65005	1923
Newyork	168 — 15	51985	51985	2560	16769	57370	71170	3880	—
London	814 — 16	252300	252300	12425	81437	273	3453 0	16393	49484
Páris	659 — 6:9	203100	203 50	—	6:6	224050	27795 1	13265	39075
Milano	882 — 882	272:00	272:0	13410	880	3002	3728	52325	—
Prága	49850	153975	153 775	—	49775	169975	210662	—	2.6
Budapest	2940 — 2940	06450	906450	—	2930	—	12403	5:925	—
Bégrad	—	91275	91275	—	294	—	1007	12398	176
Bukarest	—	309 0	3:900	1520	—	—	341	42325	6050
Varsó	1920	5:30	5:30	—	1905	643250	7978	37887	—
Bécs	2368 — 2368	730409	730490	—	2360	805875	—	47477	—
Berlin	4005 — 4005	1233670	12334	—	3988	1361125	16887	80321	—

Száz lej árfolyama: Zürich (zárlat) 309, Páris 1520 Budapest —, Bécs 42325, Prága 2009

A muzsikus ember

Irt: Salom Aléchem. — Szabó Imre fordítása

Majse Mendel hosszasan gondolkozott.

— Nem három! Ha akarod, menjünk Chemnitzbe. Elvége igazad lehet. Örökké hazai „kosztol” élni, annak szemmel célja. Chemnitz kereskedelmi város, ott lehet boldogulni.

Mindkét kezével Ruchele boldogan át karolta férjét és magához ölelte.

— Jóságos ember vagy, Majse Mendel, nagyon jó vagy!

Mialatt a fiatal pár a félhomályban egymásért rajongott, a másik szobában a társaság vadonatúj problémát oldott meg. Hogy van az — kérdezte valaki — hogy reb Eizik Naftali menyé hirtelen, egy-kettőre elájul. Az egyik azt mondotta, bizonyára „rossz szem” verte. A másik ezzel szemben azt vitatta, hogy meghűlt, a harmadik, egy éltebb ember, szemtelenül nevetett.

— Ugyan, ugyan — mondotta — három menyem van, én ismerem ezeket a dolgokat! Mondom nektek, valami készülőben van... Reb Eizik Naftali, jó lesz, ha kalácsot és snapszot készít elő. Isten is így akarja!

Dvose Malke pedig szinte szíjjelmegy nagy örömben.

Egy év múlva.

Megint egy szombat estén. A társaság Eizik Naftalinnál ült a hosszú asztal körül, amelyen a szamovár duruzsolt és gőzölgött. A kivilágított szobában még szombati vidámság uralkodott. A férfiak cigarettáztak és hosszú diskurzusokat folytattak bet-hamistrasbéli dolgokról, vásárokról s háborújáról és más általános és politikai problémákról. Dvose Malke egy sarokban ült és sóhajtozott.

— Nem értem magát Dvose Malke — fordult feléje egy gömbölyű, vidám arcú ember — én úgy élek, nem tudom megérteni, hogy maga, aki egy jámbor zsidó asszony, szombaton este buslakodik. Hyeseminek nem szabad előfordulni.

— Mit tud maga, Reb Ber — felelte Dvose Malke kissé indignálódva — mit tudja maga, ki az a Ruchele? Micsoda drága, csöndes galamb! A legszebb ékszer volt a házban. Es most? Ő Chemnitzben, mi pedig itt! Pedig azt hittem, örökké itt marad a házamban.

— Örökké? Hogyan beszélhet így egy jámbor zsidó asszony? Mi az, hogy örökké? Örök az egyetlen nagy Isten, minden más mulandó... Chemnitzben ugyanaz az Isten lakik, mint Mazepewkában. Csodálom, hogy Reb Eizik Naftali elengedte a gyermeket. Mindössze egy esztendeig voltak a „kosztol”, hallatlan.

— Hiába — felelte Eizik Naftali — Mindennek kell, hogy vége legyen egykor. Dvose Malke, add ide a levelet, amit Majse Mendel írt. Itt a levél, tessék olvassa föl, reb Ber!

Reb Ber odamutatott egy fiatal emberre, aki a közelben ült.

— Majd ő felolvassa! úgy olvas héberül, olyan folyékonyan, mint a vizifolyás.

A fiatalember elővette a levelet és fennhangon olvassott:

„Békesség és minden boldogság áradjon apám felé, a kedves, a bölcs és töráismerő Eizik Naftali

felé, akinek apja Majse József volt, áldassék emléke és jámbor anyám, Dvose Malke felé, Menachem Mendl leányára, emléke áldassék. Béke mindnyájunkkal!”

„Mint fénylő napsugár borús fellegek közül, tör fel ujjongásban az én zsidó szívem...”

— Abbahagyni! — kiáltozták mindnyájan — ez csak afféle héber bevezetés, poézis, fiatalos dolgok, bolondságok. Olvassa a másik oldalt!

A fiatalember megfordította a levelet és tovább olvasott:

„Ami pedig apám kérdését illeti, hogy mint mennek az üzletek Chemnitzben, erre közölhetem... Látjátok, itt van a kutya eltemetve! „Közlöm veled, hogy szövetekkel itt egészen jó üzleteket lehet csinálni, ugyancsak belésáruiban. Ellenben norinbergi portéka ebben a városban nem kelendő. Gyapjúárú rém drága, valósággal arany. Chemnitz „áldott ország”, a város maga roppant nagy megérdemli, hogy az ember megnézze. Itt egyébként egészen más világ van. Találni lehet zsidókat, akikről nem lehet elhinni, hogy zsidók és mégis zsidók. Egyébként is különböző zsidók élnek erre felé. Feleségem, Ruchele szívesen üdvözl magukat, megígérte, hogy külön is írni fog maguknak, de most ismét áldott állapotban van, Isten segítsen meg, ha eljön annak ideje. Hasonló jókat kívánok hallani rólatok is, amen! — Közlöm továbbá veletek, hogy üzletem jó helyen fekszik, a napi bevétel, hálistennek nem rossz. Feleségem, Ruchele, Isten hosszú évekig éltesse, már megtanulta a szakmát és tud beszélni a vevővel. Csak az országos vásárookra szoktam egyedül utazni. A „moszkovitáknál” van néhány száz rubelnyi hitelem. Lehet velük dolgozni, nem is rossz emberek, örülnek, ha az ember keres pár rubelt. A lakás nagyon drága, két szobáért és konyháért hetvenöt rubelt fizetek víz és fűtés nélkül. Szalma, burgonya, fa és tojás olyan drága, mint az arany. Chemnitz kereskedelmi város, Isten adjon erőt és egészséget. Szeretnék hasonló jókat hallani felőletek is. — Üdvözl benneteket és sok szerencsét kívánok.”

Majse Menachem, Mendl Eizik Naftali fia, Mazepewkából.

Üdvözlöm még a kedves bácsit és nénit. Köszöntöm reb Jüdet és feleségét, továbbá reb Bert és nejét és családjukat. Üdvözlöm Beile asszonyt és familiáját. Fiam József, Isten adjon hosszú életet neki, mindnyájatokat szívesen üdvözl. Fenti.

— En is üdvözlöm nagyrabecsült sógoraimat, apósomat és anyósomat és mindnyájatokat. Jelentem nektek, hogy hálistennek egészséges vagyok, hasonló jókat kívánok hallani felőletek is. Kicsiny fiam, Joszele üdvözl benneteket és megköszöni kedves anyósom ajánlását a kicsiny ingeket. Megígéri nektek,

hogyha Isten életben tartja és chederbe fog járni, akkor szorgalmasan fog tanulni, hogy jóra való zsidó ember váljék majd belőle. Kedves jó anyósom, talán tudna Joszelenek kicsiny sapkát stikkelni, nagyon hálás lesz érte. Vettem egy tehenet, négy liter tejet ad naponta. Nagyon jó tejet. Tudok turót és vajjat is készíteni belőle. Csakhogy Majse Mendel — Isten éltesse — egy idő óta már nem akar enni „tejeset.” Ha Isten megsegít és most kicsiny leánnyal betegszem le Joszelenek fogom nevezni, nagyanyánk után, Isten nyugasztalja. Joszele kiabál, enni akar. Ezért tehát zárom leveletem és üdvözlöm barátainkat és egyben arra kérék benneteket, felejtetek azonnal és ezzel maradtam hűséggel menyetek, Ruchele.

— Nos, — szólt reb Ber, — szabad buslakodnunk, Dvose Malke? En mondom magának, Chemnitzben ugyanaz az Isten trónol, mint Mazepewkában.

A társaság még hosszú néhány órát ült együtt. A férfiaknak vadonatúj témát hozott a levél: Chemnitz, mint kereskedelmi gócpont.

Es Stempenyu?

Es Stempenyu? ...

Stempenyu nem tudta elfelejteni Ruchelet.

Fekete haja elvesztette fényét és fekete szemében a lobogó tűz kialudt. Mazepewkában ült, lakodalmakra járt hegedülni.

Házában Freidel vezényelt, mint mindig, takarékoskodott zálogba vett ezüstöt, aranyat, ékszereket. Ess korállal kereskedett.

Stempenyu a poklot érezte otthonában, a szíve belsejében pedig emésztő

Tölgy-rönköt,
különösen vastagot, 45 cm-től és vékonyat is, 30 cm-től, tölgyboulest és tölgyfűrészárut, továbbá mindenféle más kemény és puhafa deszkát (készleteket és termeléseket) és rönköt állandóan vásárol és elad a
„FAGUS” S. A. DEJ.

tűz égelt, amit nem lehetett eloltani.

— Hogy fáj a szívem a drága kicsiny asszony után, — szokta mondani kollégáinak, — hogy fájlalom a drága asszonyt.

Valahányszor rágondolt, elővette hegedűjét és játszott.

Gyakran gondolt rá.

Abban az időben Stempenyu úgy játszott, mint soha életében. Aki nem hallotta játszani, soha nem hallott nagy hegedűst.

Ez már nem is volt játék, ez már egy marcangolt lélek ömlengése volt, a leggyöngédebb hangokon ujjongás volt himnusz az örök szerelemnek és jaigatás annak a vágyakozásnak, amit soha ki nem lehet elégtíteni.

— Tudjátok-e, hogyan énekel a madár.

Ágoz til, a levelek zöldülnek, a levegő friss, az erdő szabad, a világ nyitva áll. Csak a madár szíve van tele keserűséggel. Es akkor elkezdi énekelni. Eneke kedves és megható.

Stempenyu így énekel.

— Ha játszom, — szokta volt mondani kollégáinak — mindig egy szempárt látok, égkekszini szemeket amelyek eám merednek.

Ruchele szeméi voltak, kékek, mint a szabad ég, csöndes, világos, nyári éjszakán.

Es gyakran játszott, tisztára azért, hogy a kék szemek rámeredjenek.

Stempenyu sokakat szeretett az életben, de egyetlen szerelme mégis Ruchele volt.

(Vége.)

MOST JELENT MEG!
Dr. ROHN HILBEL: A palesztinai kolonizáció
Az első magyar nyelvű könyv, amely rendszeresen összefoglalva ismerteti:
A palesztinai kolonizáció ötvenéves történetét;
a palesztinai kolonizáció módszereit, tárgyi és személyi tényezőit;
a kolonizáció közgazdasági és pénzügyi problémáit.
Ára 60. lej. — Megrendelhető: Az Uj Kelet könyvostályában.

Legújabb Wallace-könyvek

Sötét ember	ára 240.— lej
Borzalmak kastélya	136.—
A hét lakattal lezárt ajtó	136.—
A smaragd nyaklánc	136.—
A réműletes arc	221.—
A sárja kigyó	136.—
A bandita	123.—

Lehetetlen szabadulni Wallace — igazató regényeinek hatásától.

Kaphatók az UJ KELET könyvostályában.

SZIFRES
Ejtel
KIACCH
St
ELCI IZE
Eges
lév
Negy
Ej y h

X évf
1929 M
* 5689

Március

— K
A német V
doznak. Mil
diktatura, H
lyet a doorn
Musolini és
olyan jól es
mintha menn
és körusban
ságukat.

A baj csak
rándja alighe
részben a kö
megalakuló u
maguk a rea
látának egy
ban, mely let
az imperializ
szedelmes és
ban az is, ho
adná eszköz
pucshoz, m
keretek közöt
De a diktatur
német munká
amolyek ma
vannak a né
ha Angliába
balra tolná
uj, legyőzhet
munkástervez

Mindzek el
nak nem lehet
jék makkal, s
sem, hogy dik
Es az álmód
őket isten és e

Minden bizo
olvastak azt a
hajlandó köve
illetleg hajla
követet Moszk
Szovjetero-zor
s hogy mégis
ennak minden
kell lennie. V
Tiron patriarc
egyik volt tag
hogy miután
ered ennélfö
istentől való.
következtetés
a hivatalos é
papsága külö
érzületű volt.
nyitói szívesen
középkori eszt
babouákkal és
pravoszlav egy
hálná meg, ho
likus egyház
dön is. Ezzel
célokat akar s
„divide et imp
latban megval
osztani a prav
az ezáltal felv
engedhessen
Róma a maga
vagy nem ak
götti céljait s
kal is tenni M
vehesse a dipl
kezdhesse hitte
muzsikok közö

Az angol vá
fogtak. Be fogj